

Medicus

Nr. 11-12 (905-906)

NOIEMBRIE-DECEMBRIE 2017

Fondator : Instituția Publică Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova

Editorial

**Ion Ababii, rector,
profesor universitar,
dr. hab. șt. med.,
academician al AȘM**

Onorată comunitate universitară,

Anul 2017 a avut o însemnătate majoră pentru Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova. Anul Nicolae Testemițanu a oferit comunității universitare și celei medicale șansa de reconfirmare a atitudinii, a respectului și a recunoștinței pentru munca titanică realizată de distinsul profesor și savant, ilustrul manager al Alma Mater și al sistemului ocrotirii sănătății, numele căruia a devenit un simbol al devotamentului, patriotismului și al abnegației, încadrându-se perfect în maxima *Lucendo allis ego ipse ardeo* - crezul Universității noastre.

În anul ce se perindează, un proiect de succes a fost inaugurarea Centrului Universitar de Reabilitare Medicală, care prestează servicii de recuperare și de tratament individualizat, consultații

ale medicului reabilitolog, diverse ședințe de terapie și alte servicii.

O performanță a instituției a constituit și deschiderea unei noi specialități - Optometria - în cadrul Facultății de Medicină nr.1. Astăzi suntem mândri că avem prima grupă de studenți care își desfășoară studiile la această specialitate și sperăm să ajungem să ne bucurăm de zeci de promoții. La începutul lunii decembrie, Agenția Națională de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional a evaluat Programul de studii la Optometrie în vederea autorizării acestuia.

O realizare grandioasă este acreditarea internațională a Facultății de Stomatologie de către Consiliul Dentar din California, SUA, iar ca rezultat, avem prima grupă de studenți americani care a început procesul de studii.

Anul 2017 a fost generos și la capitolul cooperare internațională. Au fost încheiate 12 acorduri de colaborare cu parteneri externi,

fapt care va asigura mobilitatea academică, schimbul de experiențe și bune practici întru dezvoltarea continuă a învățământului superior medical și a științelor medicale, racordarea tuturor proceselor desfășurate în Universitate la cele mai înalte standarde de calitate.

Dragi studenți, stimați colegi,

În noul an 2018, Vă doresc, în primul rând, sănătate și Vă îndemn să activați cu aceeași dăruire și perseverență, să învățați lucruri noi și să creșteți profesional, pentru că Alma Mater va prospera grație performanțelor și contribuției fiecăruia dintre noi.

Fie ca lumina sărbătorilor de iarnă să radieze în casele și în sufletele noastre. Să fim mai buni, mai generoși și solidari, pentru că acestea sunt remediile pentru o societate sănătoasă și frumoasă.

La Mulți Ani!

Sorcova, vesela,
Peste vară, primăvară,
Să trăiți, să fericiți,
Să-nfloriți și să rodiți
Ca un măr, ca un păr,
Ca un fir de trandafir,
Tare ca piatra, iute ca săgeata,
Tare ca fierul, iute ca oțelul.
La anul și la mulți ani!

În anul care trece,
Am muncit pe nota zece.
L-am slăvit pe Testemițanu
Care a iubit țaranul,
A dus medicina-n sate
Și-n cele mai îndepărtate case.
În anul care vine,
Să ne auzim doar de bine!
Alma Mater să trăiască,
Printre ani să înflorească,
Să tot crească medici falnici,
Ai sănătății bravi paznici.
Stea să fie luminoasă
Pentru-armata cea faimoasă
De mediciști mintioși,
Novatori, vrednici și curajoși.

**Sănătate și onor,
Pentru-al nostru conducător,**
Care administrează cu
responsabilitate,
Adoptă politici de calitate
În instruire, cercetare,
Cooperare internațională,
Asistență medicală
Și dezvoltare instituțională,
Pentru-a atinge niveluri înalte
Racordate la cele mai noi
standarde.

**Dragi studenți, rezidenți
și doctoranzi,**
Piatra cunoștințelor e tare,
Și-i ascunsă în sertare,
Printre rafturi de bibliotecă
Și fișiere din cartotecă.
Să găsiți cheia de aur
În al cunoașterii tezaur.
Celor ce învață bine -
Burse și salarii în sterline,
Dar mai bine în leuți,
Numărându-i să te-ncurci.

Să fiți înarmați cu de toate,
Absolvind prestigioasa
Universitate,

Să ieșiți învingători,
Bravi, deștepți și silitori.
Peste ani tot să răsune
În lume al vostru nume,
Iar stimații profesori
Să tot crească alți eroi.

Onorații noștri dascăli,
Ne-nchinăm până-n pământ
La poarta acestui așezământ,
Pentru comoara cu științe
Și a Voastre străduințe,
Profesionalism, devotament,
Muncă asiduă și talent.
Exemplul vostru - vie dovadă
De performanțe și slavă,
Iar laurii isteților discipoli
Luminează ale voastre chipuri.

Profesori, medici de vază,
Dumnezeu să Vă aibă-n pază,
S-aveți bucurie mare
De la orice zi sub soare.
Să V-aducă prosperare
A studenților formare,
Brazda trasă de-al lor plug
Să le fie în belșug.

Viața să Vă fie plină
De succese și lumină.

Universitatea să-nflorească,
Imaginea să-i sporească!
Viitorii medici și farmaciști,
Să fie ageri și bine instruiți,
Să păzească cu responsabilitate,
A oamenilor scumpă Sănătate.

Bunăstare, pace, cântec
Peste plaiul mioritic,
Să trăiască neamu-ntreg,
Să păsească cu cel drept.
Să avem pâine pe masă,
Dragoste și flori în casă,
Copii deștepți și cuminiți,
Fericire la părinți.

Sorcova, vesela,
Peste vară, primăvară,
Să trăiți, să-nfloriți
Ca un măr, ca un păr,
Ca un fir de trandafir,
Tare ca piatra, iute ca săgeata,
Tare ca fierul, iute ca oțelul.

La anul și la mulți ani!

ÎN ACEST NUMĂR:

Alma Mater

Progrese semnificative
în sistemul de management
al calității

p. 2

Anul Nicolae Testemițanu

Nicolae Testemițanu -
nume devenit simbol

p. 3

Instruire

Formare în pedagogia
medicală

p. 4

Cercetare

USMF „Nicolae
Testemițanu” - cea mai
reprezentativă participare
la INFOINVENT-2017

p. 6

Cooperare internațională

O nouă metodă de predare
în instruirea medicală

p. 7

Relații publice

Revenit la Alma Mater, un
absolvent internațional își
exprimă recunoștința față de
profesori

p. 8

Lauri merituozii

Gala Studenților Laureați

p. 9

În culisele istoriei

Lacrimile Inimii...

p. 10

Studenții în acțiune

ASRM și-a ales echipa
de autogovernare

p. 11

Diverse

Univers sportiv

p. 12

Zilele Universității - ediție specială consacrată Anului Nicolae Testemițanu

În perioada 16-20 octombrie, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova a sărbătorit Zilele Universității, ediție specială consacrată Anului Nicolae Testemițanu. Cu acest prilej au avut loc mai multe evenimente științifice, sociale, culturale și sportive, fiecare membru al comunității având atât rol de organizator, cât și de participant.

Activitățile au debutat cu o masă rotundă organizată de Catedra de igienă, care a marcat 40 de ani de la fondare.

În data de 18 octombrie s-a desfășurat tradiționala ședință a Senatului USMF „Nicolae Testemițanu”, unde rectorul Ion Ababii, dr. hab. șt. med., profesor universitar, academician al AȘM, a prezentat raportul de activitate a instituției pentru anul universitar 2016-2017. Totodată, au fost elucidate aspecte legate de procesul didactic și cel științific ș.a.

La 19 octombrie, a avut loc evenimentul de anvergură – Conferința științifică anuală, consacrată aniversării a 90-a a ilustrului savant și profesor Nicolae Testemițanu, ce s-a desfășurat în 13 secții.

Pe parcursul conferinței au fost discutate actualitățile în medicină, sănătate publică, medicină internă și oncologie, chirurgie, ortopedie și traumatologie, pediatrie și chirurgie pediatrică, obstetrică și ginecologie, neurologie și neurochirurgie, psihiatrie și narcologie, stomatologie, farmacie, științele sociale și filologice, dezvoltarea resurselor informaționale medicale: tendințe, probleme, soluții ș.a. Tot în această zi a fost organizat și un simpozion, unde au fost prezentate actualitățile

în cardiologie prin prisma ghidurilor noi ale Societății Europene de profil.

Totalizarea activităților științifice s-a efectuat în data de 20 octombrie, în cadrul ședinței plenare a Senatului Universității. Profesorul universitar Olga Cernețchi, prorector pentru asigurarea calității și integrării în învățământ, a deschis manifestarea cu un raport amplu despre viața și activitatea ilustrului manager și strateg al ocrotirii sănătății Nicolae Testemițanu. „Chipul lui Nicolae Testemițanu devine tot mai impunător. Prin opera sa, care este apreciată drept una dintre cele mai umaniste lucrări în domeniul medicinei sociale și practicii medicale, Nicolae Testemițanu a devenit legendă și model pentru posteritate, iar în prezent numele Domniei Sale este narativ și depășește domeniul medical, fiind un simbol al patriotismului și al demnității naționale”, a afirmat prorectorul Cernețchi.

În continuare, profesorul universitar Gheorghe Rojnovanu, prorector pentru activitate științifică, a prezentat un bilanț al realizărilor științifice și a menționat că potențialul științific al Universității noastre îl reprezintă cei 14 academicieni, 156 de doctori habilitați în științe medicale, 453 de doctori în științe, 113 cercetători și 220 de doctoranzi, care își desfășoară activitatea științifică în departamentele, catedrele și laboratoarele instituției. O mândrie pentru Universitate sunt cele 15 proiecte internaționale în derulare, la care participă mai multe țări. De fapt, o astfel de colaborare este o imperioasă cerință a timpului, a accentuat prorectorul.

Gheorghe Rojnovanu s-a referit și la publicațiile științifice apărute pe parcursul anului, acestea

fiind o paletă diversă constituită din cca 200 de lucrări științifice (monografii, manuale, ghiduri practice, compendii, articole, publicații electronice). O creștere semnificativă s-a înregistrat la numărul publicațiilor în reviste internaționale, de la 110 la 163 în acest an, dintre care 24 – în reviste cu factor de impact. Prorectorul a subliniat că potențialul științific al USMF „Nicolae Testemițanu” trebuie să depună eforturi pentru a atinge un nivel mai înalt în domeniul de cercetare, deoarece rezultatele științifice sunt principalele criterii de apreciere a universităților la nivel internațional.

„Activitatea inovațională și cea de transfer tehnologic, de asemenea, a fost diversă: 21 de inovații, 13 brevete de proprietate intelectuală, în practica medicală și științifică au fost implementate mai multe metode și procedee, documente de

politici și acte normative ș.a. Rezultatele științifice au fost apreciate la mai multe evenimente internaționale cu 38 de medalii de aur, 7 de argint, 2 de bronz și 16 diplome și premii speciale. La USMF „Nicolae Testemițanu” se fac cercetări valoroase, în pofida bugetului modest alocat pentru sfera științifică”, a declarat profesorul Rojnovanu.

Rectorul USMF „Nicolae Testemițanu” Ion Ababii a apreciat rezultatele activității științifice și a încurajat cercetătorii să exploreze cu încredere domeniile medicale și farmaceutice și să profite de orice oportunitate de afirmare în acest sens. Totodată, academicianul Ababii a informat că la Universitatea de Medicină din Iași este un laborator performant, creat din fonduri europene, și a îndemnat cercetătorii să întreprindă acțiuni concrete și să efectueze cercetări în comun cu par-

tenerii români în baza acordului de cooperare cu această instituție.

Valeria Țurcan, șefa Departamentului Știință al Asociației Studenților și Rezidenților în Medicină, a prezentat un raport de activitate a medicinistilor pe segmentul știință, participările acestora la evenimente științifice naționale și internaționale, în proiecte internaționale și cele regionale. De asemenea, studenta a accentuat că sunt în derulare pregătirile pentru Congresul MedEspera, ediția a VII-a, care va avea loc în mai 2018.

Evenimentul a întrunit șefi de catedre, profesori și conferențieri universitari, șefi de studii, responsabili pentru activitatea științifică de la catedre și laboratoare, directori de proiecte, președinți și secretari ai secțiilor științifice și premianți Conferinței științifice anuale.

Progrese semnificative în sistemul de management al calității

Sistemul de management al calității implementat la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova este bine structurat, matur și înregistrează progrese semnificative, comparativ cu anul 2016. Declarația aparține auditorilor români Vlad Gheorghita și Viorica Izbașa, specialiști în managementul calității din Iași, care în zilele de 23 și 24 octombrie au desfășurat auditul extern de supraveghere, cu scopul de a determina aplicabilitatea și funcționalitatea sistemului de management al calității conform cerințelor standardului SR EN ISO 9001:2015, care a început să fie implementat în instituția noastră anul trecut.

Pe parcursul a două zile, experții au vizitat nouă subdiviziuni universitare incluse în Programul de audit extern, suplimentar fiind evaluată și Catedra de medicină legală. În acest proces, auditorii s-au bazat mai mult pe observații și pe interviurile cu responsabilii pentru managementul calității din domeniile de instruire, cercetare și activitate clinică.

Specialiștii au fost impresionați de profesionalismul și responsabilitatea personalului

universitar antrenat în implementarea noului standard de calitate, precum și de cadrele științifico-didactice, care sunt bine pregătite și au demonstrat o înaltă competență profesională și morală în procesul de evaluare. În aceeași ordine de idei, s-a constatat că teoria în sistemul de management al calității se completează cu partea practică în fiecare subdiviziune auditată.

Experții au venit și cu câteva recomandări: actualizarea organigramei instituției în conformitate cu structura organizatorică a Universității, monitorizarea sistematică a Registrului riscurilor, care, la necesitate, trebuie revizuit și completat.

La finalul ședinței de totalizare, prorectorul pentru activitate economică Victoria Craveț a adus mulțumiri echipei de audit extern, în numele administrației Universității, și a menționat că instituția noastră va ține cont de toate recomandările primite, astfel încât „să atingem, prin prisma managementului calității, cel mai înalt grad de satisfacție atât în procesul de instruire și cercetare, cât și în cel de activitate clinică și administrare”.

Programul de studii la optometrie evaluat de ANACIP

În zilele de 5 și 6 decembrie, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a fost vizitată de o Comisie de evaluare externă a Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Învățământul Profesional (ANACIP), în vederea autorizării de funcționare a Programului de studii 0914.4 Optometrie.

Echipa a fost reprezentată de Mihai Leșanu, Svetlana Manole, Cornelia Ceban, Sergiu Baci, Cristina Barbalat și Carolina Timco – reprezentant ANACIP.

În procesul de evaluare au fost intervievați membrii echipei manageriale a Universității, coordonatorii programului Optometrie, decanul, prodecanul și responsabilul pentru asigurarea calității la Facultatea de Medicină nr. 1, cadrele didactice care predau cursurile la Optometrie în anul I, studenții și potențiali angajatori ai viitorilor specialiști.

În cadrul evaluării au fost vizitate săli-

le de studii, Biblioteca Științifică Medicală, câteva laboratoare științifice, Departamentul Didactic și Management Academic, Campusul studentesc, Complexul Alimentar Universitar, Complexul Sportiv Universitar și alte subdiviziuni.

La final, Comisia a completat Fișa vizitei și a adus-o la cunoștință reprezentanților Universității, printre care: Olga Cernețchi – prorector pentru asigurarea calității și integrării în învățământ, Silvia Stratulat – șefa Departamentului Didactic și Management Academic, Gheorghe Plăcintă – decan al Facultății de Medicină nr. 1, Valeriu Cușnir – șef al Catedrei de oftalmologie-optometrie, Olga Iurco – șefa Departamentului Audit Intern. În Fișa vizitei au fost înregistrate documentele de referință și constatările Comisiei, aceasta fiind semnată de ambele părți.

În scurt timp, Comisia ANACIP va expedia instituției noastre Raportul de evaluare cu toate observațiile și recomandările experților.

Încheierea Anului Nicolae Testemițanu

Anul 2017, decretat de Parlamentul Republicii Moldova „Anul Nicolae Testemițanu”, a fost unul semnificativ pentru Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie care-i poartă cu demnitate numele. Astfel, conform Planului de manifestări consacrate distinsului savant și profesor, aprobat de Guvernul RM, comunitatea universitară și cea medicală din țară l-a omagiat pe iscusitul manager prin organizarea unui șir de evenimente. În acest context, au fost desfășurate 60 de evenimente: 3 congrese, 21 de conferințe științifice tematice, 10 lecții publice în teritoriu, 4 mese rotunde, 15 manifestări culturale, sociale și sportive, 6 concursuri și un interviu realizat cu Nadejda Olaru, sora lui Nicolae Testemițanu. În ziarul universitar *Medicus* au fost publicate 57 de materiale. Totodată, în ziarul *Literatura și Artă* au fost scrise două materiale dedicate marelui Nicolae Testemițanu, pe site-ul agenției de presă Info-Prim Neo - 2 articole, în *Timpu*, *Buletinul Academiei de Științe a Moldovei*, *Архивные Факты*, *Молдавские Ведомости* - câte un articol.

La unele manifestări comemorative au participat și oficiali de stat, care au adus cuvinte de elogiare și de recunoștință față de marele Om de Stat.

Membrii Catedrei de medicină socială și management sanitar *Nicolae Testemițanu* au fost solii Alma Mater în teritoriu, unde au vorbit despre viața și activitatea ilustrului savant și reformator al sistemului național de sănătate.

NICOLAE TESTEMIȚANU – nume devenit simbol

O punte între viață și nemurire și-a creat regretatul profesor universitar Constantin Ețco prin valoroasa carte „Nicolae Testemițanu – nume devenit simbol”. Eterne rămân ideile călăuzitoare și faptele promotorului medicinei moldave, înveșnicite în această lucrare, despre care a scris, inspirat și cu mult suflet, discipolul său.

Însuși autorul a recunoscut că a scrie sau a vorbi despre Nicolae Testemițanu este pe cât de greu, pe atât de ușor: ușor, deoarece l-a avut mereu atât ca dascăl, cât și ca model; greu, fiindcă a fost o persoană extraordinară și nu era simplu de găsit cuvintele potrivite pentru a reda caracterul marelui învățător și om de stat. „Cu certitudine, drumul pe care mergea mentorul său era plin prin însăși personalitatea lui, care l-a îmbogățit de-a lungul vieții”, spunea Constantin Ețco, care s-a mândrit că a avut ocazia să învețe de la acest titan al medicinei și, ulterior, să-și împărtășească cunoștințele cu zeci de tinere generații de mediciști.

Nicolae Testemițanu, după cum subliniază autorul, a fost și rămâne un exponent de valoare al progresului și al spiritului poporului, al iluștrilor înaintași ai neamului, care au lăsat o amprentă adâncă în istoria medicinei autohtone și în cultura națională. La loc de cinste se regăsește poezia „Bărbății Moldovei” de Grigore Vieru, care a fost dedicată patriotului Nicolae Testemițanu.

Precară era starea de lucruri în medicină la acea vreme, fiind necesare acțiuni radicale pentru a o redresa. Gândirea sa analitică i-a permis să *schimbe la față* sistemul de ocrotire a sănătății în țară. A știut să argumenteze științific un nou concept de organizare a acestuia, inițiativă înalt apreciată în fosta Uniune Sovietică, prin lichidarea diferenței existente între nivelul asistenței medicale acordate populației rurale și celei urbane, punând accent pe crearea ambulatoriilor la sate.

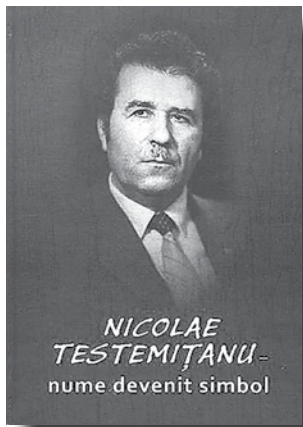
Citești cu înfrigurare stenograma ședinței Biroului Comitetului Central al Partidului Comunist al RSSM și te uimește rezistența lui la atâtea umilinti din partea așa-zisilor „demnitari”, dar și, spre mare regret, a unor colegi și subalterni, care la acel moment l-au defăimat nefondat, urmărind scopuri meschine. Acest fapt s-a soldat cu destituirea, pe nedrept, din postul de ministru al ocrotirii sănătății. Peste ani, destitul lui, din păcate, a avut un parcurs diferit, însă, indiferent de circumstanțe, Domnia Sa a rămas un „luptător onest, martir suprem al adevărului”, vorba lui

Aceștia împreună cu reprezentanții administrației Universității, ai Bibliotecii Științifice Medicale și ai Departamentului Comunicare și Relații Publice (DCRP) au desfășurat lecții publice în Drochia, Căușeni, Orhei, Anenii Noi, Românești, Corjeuți, Călărași, Vadul lui Vodă și Soroca, la care au participat aleșii autorităților publice locale, manageri de instituții medicale, școli și biblioteci, șefi de secții, cadre medicale, pacienți, elevi și locuitori.

Regretatul profesor Constantin Ețco a integrat informații și memorii despre mentorul său în culegerea *Nicolae Testemițanu - nume devenit simbol*, iar pentru a lăsa o pagină de istorie în patrimoniul universitar, a fost realizat un film „Anul Nicolae Testemițanu”.

Rolul de mediator și coordonator al evenimentelor a fost realizat de DCRP, pentru care promovarea personalității lui Nicolae Testemițanu a fost o onoare, dar și o revelație. Aducem sincere mulțumiri tuturor subdiviziunilor universitare pentru inițiativă, receptivitate și conlucrare în desfășurarea manifestărilor consacrate marelui Testemițanu.

Numele Omului care a fondat mai multe facultăți, a introdus limba română în învățământul superior medical, a reformat sistemul ocrotirii sănătății din țară, a asigurat țara cu cadre medicale și a organizat asistența medicală în localitățile rurale va fi purtat pe vecie de universitatea noastră cu multă cinste și mândrie.

Sadoveanu. Cu părere de rău, firul vieții sale s-a întrerupt prea devreme, la numai 59 de ani, lăsând o urmă adâncă în medicina neamului.

Un interes sporit trezesc memoriile colegilor și ale confrăților de idei despre Omul Nicolae Testemițanu – Eugen Popușoi, Anton Spănu, Diomid Gherman, Gheorghe Paladi, Gheorghe Ghidirim, Anatol Corobceanu, Sergiu Rădăuțanu, Nicolae Corlăteanu, Grigore Vieru, Emil Loteanu și alții, care și-au exprimat simpatia, aprecierea și gratitudinea prin cuvinte elogioase, în semn de neuitare a acestui stejar al continuității de legendă.

Este binevenită și lăudabilă inițiativa și truda cu dăruire a profesorului Ețco de a aduna materialul informativ într-o culegere, care se impune prin ținuta estetică și cognitivă. Lucrarea este bine structurată, scrisă într-un limbaj elevat și accesibil pentru cititori. Valoarea incontestabilă a cărții sporește prin titlurile sugestive ale capitolelor și interviurilor inserate: *A ars ca un astru pe bolta medicinei*, *Medic-umanist, cetățean și patriot*, *Prometeu al neamului*, *Enciclopedia Testemițanu*, *Binecuvântat de veșnicie...*

Această lucrare va rămâne ca un testament și un îndemn la demnitate pentru posteritate, în special, pentru studenții și absolvenții Alma Mater, care-i vor păstra vie amintirea și chipul luminos al ilustrului medic și savant, și faptele curajoase ale eminentului strateg al medicinei naționale – Nicolae Testemițanu.

Ironia sorții a fost ca publicația dedicată mentorului său să fie ultima în palmaresul primului său ucenic, profesorul Constantin Ețco, care a plecat în eternitate cu misiunea îndeplinită, nereușind să se bucure binemeritat de aprecierile cititorilor.

Premianții concursului „Discursul pe care medicul, savantul și marele patriot Nicolae Testemițanu l-ar fi adresat mediciniștilor”, organizat de Catedra de limba română și terminologie medicală

Dragi tineri, veniți din toată țara,

Trăim în Moldova și suntem urmașii înaintașilor noștri, ca și cren-gile copacilor ai căror rădăcini sunt adânci și viguroase. Toți simțim datoria de a ne învrednici în fața părinților și familiei pentru efortul și dăruința cu care au ocrotit copiii și au cinstit trecutul cu datini și hărnicie. Tot ei ne-au învățat să cultivăm în sinea noastră semințe de bună purtare și bunăvoință.

Acțiunile de a ajuta și a ocroti pot fi considerate centrale în activitatea din medicină, cu implicare și compasiune, care tocmai pe acei piloni tradiționali se bazează.

Veți deveni parte a comunității medicale din țara noastră și, astfel, îngrijitori ai sănătății oamenilor. Veți fi suport și salvare, iar alteori speranță pentru cei aflați în necaz. Unii dintre voi vor reprezenta cercurile de cercetare fundamentală, farmaceutică, epidemiologică, inclusiv cele de implementare și optimizare organizațională. Toate aceste direcții sunt orientate și servesc la promovarea și fortificarea sănătății populației. Cu precădere în perioadele de sănătate vulnerabilă omul se deschide mai mult sie însuși, în fața apropiatilor săi și nu doar. Așa întâmplări sunt speciale în fiecare caz.

Medicina va continua să se dezvolte și fiecare poate contribui cu ceva, iar aceasta este totodată frumos și necesar. Voi să continuați mersul pe drumul vieții și profesiei cu justete, recunoștință, devotament și creștere interioară. Această cale va fi și cu obstacole, nesigurantă, chiar istovire pe alocuri, dar cum scria Mihai Eminescu: „Nu e carte să înveți, ca viața să aibă preț - Ci trăiește, chinuiește, și de toate pătimește”.

Vă doresc să aveți parte de motivație, muncă rodnică și să trăiți cu inima fericită!

Stanislav Grosu, secundar clinic, anul II, locul I

Dragi studenți, viitorii mei colegi!

Sunt mândru că pot să mă adresez vouă, pentru că acest fapt înseamnă că voi aveți un scop pe care doriți să-l urmați, și anume acela de a deveni medic, indiferent de stresul cotidian, de cerințele înalte ale profesorilor și, deseori, de nopțile nedormite. Dar să știți, dragii mei, că anume dificultățile întăresc caracterul adevărat așa cum focul întărește oțelul și, peste câteva decenii, vă veți aminti toate barierele care au stat între voi și realizarea visului vostru și veți aprecia cât de bravo sunteți că le-ați depășit!

Medicul în fiecare zi trebuie să-și completeze cunoștințele pentru a corespunde rigorilor contemporane. Făcându-vă studiile în această Universitate aveți posibilitatea de a descoperi toate secretele corpului uman. Sursele inepuizabile de

informație, care au fost adunate de predecesorii mei de-a lungul secolelor, acum sunt disponibile pentru voi. Mi-aș dori mult să conștientizați acest lucru, căci dacă studiați programul suficient, veți fi în stare să ajutați oamenii, nu pur și simplu să-i compătimiiți, ci să le oferiți un ajutor real.

Din păcate, cunoștințele perfecte și gândirea clinică ideală nu îl determină pe medic însuși. Profesia de medic presupune îndeplinirea lucrului fiind îndrumat de regulile eticii și deontologiei medicale. Societatea v-a încredințat o misiune mai complicată – voi sunteți un mijloc prin care ea își exprimă consolarea celor săraci, bolnavi și bătrâni, oferindu-le ajutor.

De regulă, medicul trebuie să insufle pacientului liniștea sufletească și încredere. Fie că vă doare su-

fletul, fie că viața voastră este strâpunsă de un fulger, veniți la pacienți imparțiali, totalmente implicați în starea lui. Este evident că medicul trebuie să fie și altruist. Încercați să înțelegeți frica și durerea fiecărei persoane cu care vă veți întâlni în timpul activității voastre.

În cele din urmă vreau să vă amintesc spusele lui Nicolaes Tulp „luminând pentru alții, arzi singur”, dar ardeți în focul emoțiilor și nu în indiferența pragmatică. Rolul vostru nu este pur și simplu ales, el este jucat cotidian. Țineți minte că fiecare zi de învățătură, pentru care consumați forțe sufletești, nu este în zadar, ci o cărmămidă în drumul vieții omenirii.

Plahotniuc Alexandra, student în anul III, Facultatea de Medicină nr. 1, locul II

Ilustrul savant omagiat la Soroca

Ultima lecție publică din acest an dedicată Anului Nicolae Testemițanu s-a desfășurat la Spitalul Raional Soroca „A. Prisacari”, în data de 8 decembrie, adunând, în Sala de conferințe a instituției, cadrele medicale ale acesteia, cât și pe cele care activează în Policlinica orașenească.

Moderatorul evenimentului Tudor Grejdean, profesor universitar la Catedra de medicină socială și management sanitar *Nicolae Testemițanu*, a menționat că „amintirile oferă puține chipuri care să posedă atâtea nobile trăsături de caracter: o minte ageră, putere colosală de muncă, voință de fier și patriotism. Nicolae Testemițanu și-a iubit baștina și purta un profund respect pentru părinți, rude și consăteni. Era strâns legat de locurile natale, le vizita des și dădea mereu o mână de ajutor oamenilor. Putea fi numit un ambasador al acestei comunități rurale, iar sufletul, viața și toate faptele sale pot fi considerate un izvor cu apă tămăduitoare. Întotdeauna le spunea celor care mergeau să studieze peste hotare să nu uite de cei care umblă desculți și cu picioarele crăpate, de cei care i-au hrănit și datorită cărora au posibilitatea să studieze. Nicolae Testemițanu este o lacrimă a poporului și un suspin al satului, care zace în fiecare colț de țară pe unde a trecut și pe fiecare pagină pe care a scris-o”, a conchis profesorul Grejdean.

Alexandru Lavric, directorul Muzeului Universității, a afirmat că Nicolae Testemițanu a fost un model - un Om de Stat nu doar în domeniul medicinei, al științei, dar și al culturii noastre naționale, fapt confirmat de prietenii, colegii și ucenicii săi.

Valeriu Petrovici, fost vicedirector al Spitalului Raional Soroca „A. Prisacari” a menționat că, pe când era student la Institutul de Stat de Medicină din Chișinău, în anul 1966, deseori auzea cum Nicolae Testemițanu era criticat și numit naționalist, pentru că pune problema țării pe primul loc. „Am fost primii care am susținut examenul în limba maternă. Era o adevărată plăcere să mergi la o lecție la care nu trebuia să stai cu dicționarul în mână și să cauți semnificația cuvintelor pe care nu le auzisem niciodată. Nicolae Testemițanu era persoana care

se interesa de soarta ta și după ce finalizai studiile, dacă aveam un loc de muncă și de trai. A fost un om extraordinar, care, după ce am plecat la muncă la Vulcănești, a găsit timp să mă telefoneze de cinci ori și să întrebe dacă totul este bine la serviciu, acasă și dacă familia mea s-a integrat”, a relatat Valeriu Petrovici.

Silvia Ciubrei, șefa Departamentului Comunicare și Relații Publice a adus mulțumiri gazdelor în numele Universității, pentru inițiativa și deschiderea de a organiza manifestarea socio-culturală, care a oferit prilejul de a valorifica încă o dată tezaurul acestei personalități proeminente din domeniul medicinei autohtone Nicolae Testemițanu.

Nicolae Testemițanu a fost omul potrivit la locul și timpul potrivit. Au fost timpuri când medicina a avut necesitatea să se dezvolte, iar Domnia Sa a fost persoana care a avut curajul să impună și să implementeze reformele necesare pentru sănătatea populației. El a lăsat un mesaj pentru generația de astăzi: „Patria este mai întâi pragul casei tale, este casa ta, este satul tău, este țara ta. Noi suntem fii de țărani, venim de la sate și avem o mare datorie față de oamenii de la țară care ne cresc pâinea, de aceea prin laptele mamei ne este dat să muncim serios pentru ameliorarea situațiilor din localitățile rurale”.

Concursul de fotografie Anul Nicolae Testemițanu și-a desemnat câștigătorul

La Concursul de fotografie *Anul Nicolae Testemițanu*, care a fost lansat în data 6 martie 2017 de Departamentul Comunicare și Relații Publice al USMF „Nicolae Testemițanu”, au participat: conferențiarul universitar Iulian Grosu, Catedra de medicină socială și management sanitar „Nicolae Testemițanu” (52 de fotografii), profesorul universitar Sergiu Matcovschi, director, Departamentul Medicină Internă (12 fotografii)

și Igor Gherman, conferențiar universitar la Catedra de neurochirurgie (7 fotografii).

Cele mai bune fotografii au fost utilizate pentru realizarea unui set de ilustrate, altele au fost verificate într-o expoziție de fotografie cu titlul *Anul Nicolae Testemițanu*, amplasată în Blocul didactic central, et. 2 și în Blocul didactic nr. 4, et. 1, iar unele s-au regăsit în diverse materiale informative consacrate ilustrului savant și profesor.

Premiul în valoare de 500 de lei și un set de materiale promoționale marca USMF „Nicolae Testemițanu”, pentru cele mai reprezentative fotografii, va fi decernat conferențiarului universitar Iulian Grosu.

Aducem mulțumiri participanților pentru contribuția la promovarea eminentului manager și la completarea arhivei foto a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”.

Basic Surgical Skills, 2017

Catedra de anatomie topografică și chirurgie operatorie a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova a organizat, în perioada 19-21 octombrie, workshopul Chirurgie Plastică și Plastii Cutanate (Basic Plastic and Reconstructive Surgical Skills).

Studentii din anii II-VI și tineri rezidenți, în număr de 22 de persoane, au avut posibilitatea să-și modeleze și să-și perfecționeze aptitudinile de mână a utilizării chirurgicale de bază. Participanții au fost supravegheați de 10 formatori și profesori din cadrul Universității, care i-au ghidat în realizarea manevrelor chirurgicale.

Oleg Șchiopu, student în anul VI la Medicina generală, a afirmat că a rămas impresionat de atelier, chiar dacă teoretic cunoștea

multe lucruri, a acumulat experiență din lecțiile practice. „Sper că acest proiect va continua, deoarece oferă studenților prilejul de a pune în practică cunoștințele acumulate la ore”. Totodată, tânărul a remarcat competența trainerilor, care au răspuns la toate întrebările participanților, acordându-le ajutorul și explicațiile de rigoare.

În opinia Mariei Șevenco, studentă în anul II la Medicina generală, echipa de formatori a reușit să-i motiveze pe viitorii medici să-și aprofundeze cunoștințele în domeniul chirurgiei. „Aceste trei zile de practică a fost pentru mine o bogată experiență în domeniul chirurgiei plastice. Astfel, mi-am dezvoltat gândirea clinică și am parcurs primele etape în prelucrarea chirurgicală a plăgii”, a menționat medicinista, mulțumindu-le organizatorilor și colegilor pentru colaborarea eficientă și experiența frumoasă.

Proiectul a pus un accent deosebit pe manevrele practice chirurgicale de bază, începând cu cele mai simple și continuând treptat cu manopere mai complexe. Fiecare tehnică a fost repetată până când toți participanții s-au obișnuit cu ea, apoi s-a trecut la următoarea. Principalele obiective ale proiectului sunt de a oferi studenților posibilitatea de a-și îmbogăți cunoștințele teoretice în domeniul chirurgiei și de a însuși tehnicile și manevrele chirurgicale de bază pe materiale biologice.

Cursurile Comitetului European pentru Educare în Anestezie

Studentii, rezidenții, medici anesteziologi și reanimatologi au participat la cursurile Comitetului European pentru Educare în Anestezie (CCEA), ediția a XII-a, care s-au desfășurat în incinta Institutului de Medicină Urgentă, în perioada 11-13 octombrie 2017. Cursurile au fost moderate de profesorii universitari Gabriel Gurman din Israel, Ioana Grigoraș și Dorel Săndesc din România, și de profesorii catedrelor de anesteziologie și reanimatologie ale Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova.

Instruirile au abordat subiecte precum: poziționarea pe masa de operație: caz medico-legal; sedarea și analgezia pentru proceduri nechirurgicale (radiointervenționale, endoscopice, terapie electroconvulsivă); cost-eficiența antibioticoterapiei gestionate în baza PCT; durerea neuropastă postoperatorie acută; anestezia la pacientul cu obezitate acută; monitorizarea intraoperatorie în anestezia generală, anestezia în chirurgia de o zi ș.a.

De această dată, moderatorii au prezentat mai multe cazuri reale, ceea ce a captat interesul și admirația publicului. Gabriel Gurman a îndemnat viitorii specialiști, atunci când sunt în sala de operație, să țină cont de câteva aspecte: să cunoască foarte bine și să consulte literatura actuală referitoare la cazul dat, să se pună în locul pacientului și al directorului de spital și,

în final, ce i-ar spune judecătorului dacă ar da greș. Un alt aspect discutat a fost comunicarea cu familia, pregătirea membrilor pentru orice eventualitate.

La rândul ei, profesora Ioana Grigoraș a declarat că în ultima perioadă anesteziologii sunt interesați mai mult de noile achiziții me-

dicale, de cele mai bune droguri în anestezie, dozarea acestora și studiul efectelor secundare, dar pierd din vedere alte tehnici, cum ar fi abilitatea de comunicare și cea de leadership, iar toate acestea trebuie să facă parte din backgroundul unui anesteziolog.

Constantin Verestian, medic specialist în Secția de reanimare pediatrică a Institutului Mamei și Copilului, a declarat că instruirile respective s-au asimilat ușor datorită studiilor de caz prezentate, care, pe viitor, ar putea servi ca model în activitatea cotidiană.

Moș Cardio – încheierea modului Cardiologie

Cinci grupe de studenți din anul IV de studii au marcat încheierea modului la Cardiologie prin tradiționalul atelier Moș Cardio 2018, organizat în data de 14 decembrie 2017, împreună cu cadrele științifico-didactice de la Disciplina de cardiologie, Departamentul Medicină Internă al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”.

Organizatoarea evenimentului Snejana Vetrilă, conferențiar universitar la Disciplina de cardiologie, a menționat că la fiecare ediție sunt elucidate probleme actuale din domeniul cardiologiei, iar anul acesta studenții au fost motivați să pregătească informații despre complianța pacienților cu maladii cardiovasculare și să le prezinte într-o formă inedită, abordând metodele de îmbunătățire a aderenței la tratament a pacienților, schimbarea atitudinii acestora, recomandările și măsurile pe care ar trebui să le ia medicii pentru a putea îmbunătăți acești indici.

Livi Grib, profesor universitar la Disciplina de cardiologie, a deschis cea de-a treia ediție a atelierului Moș Cardio 2018, remarcând necesitatea abordării aderenței la tratament a pacientului,

luând în calcul statisticile îngrijorătoare din ultimii ani. „Aderența mai bună a pacientului la tratament depinde de medic, de pacient, de comorbidități și de medicație. Medicul trebuie să-și crească profesionalismul și să se ocupe

de școlarizarea pacientului, iar pacientul trebuie să vrea să conștientizeze problema, să-și ridice cultura sănătății și să asculte de medic; mai puțin putem influența comorbiditățile și tratamentul”, a adăugat profesorul Grib.

Aderența la medicație a pacienților este o problemă destul de gravă în Republica Moldova, având în vedere că jumătate dintre cei tratați neglijează recomandările medicului sau le respectă

parțial. În acest context, rând pe rând, medicinistii au intrat în rol de ministru, medic, expert, reporter, pacient, factori nocivi și chiar în rolul bolilor cardiovasculare, pentru a scoate în evidență problema. Cu umor și voie bună, aceștia au tratat subiectul la modul cel mai serios, remarcând că principalele cauze ale aderenței la tratament sunt ineficiența comunicării dintre medic și pacient, tratamentele costisitoare, condițiile socio-economice din țara noastră, lipsa unei culturi a educației în sănătate ș.a.

„Aderența la tratament în patologia cardiovasculară are o statistică dramatică nu doar la nivel de țară, dar și la nivel global. Deși unele țări au ajuns la pragul de 70-80%, în mare parte, totuși, aderența rămâne la 50%, inclusiv în Republica Moldova”, a specificat Gheorghe Secu, student în anul IV. În opinia tânărului, acest atelier are rolul de a sensibiliza toți actorii implicați în acest proces.

Evenimentul s-a desfășurat imediat după susținerea examenului final la acest modul și, în ciuda oboselei, medicinistii au colindat, au interpretat scenete și au venit cu felicitări în adresa profesorilor.

Suportul vital avansat în traume

În perioada 6-8 noiembrie curent, la Centrul Universitar de Simulare în Instruirea Medicală al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a avut loc cea de-a III-a ediție a cursului de instruire în domeniul suportului vital avansat în traume – Advanced Trauma Life Support (ATLS).

Moldova este a 64-a țară din lume și a 26-a din Europa, unde a fost implementat programul ATLS și se estimează că, odată cu aplicarea acestui concept în sistemul național de sănătate, rata mortalității va scădea cu 30%.

La această ediție au participat 16 specialiști, grupați în patru echipe și ghidați de următorii formatori: conferențiarul universitar Svetlana Plămădeală, asistenții universitari Ion Chesov și Diana Boleac, Catedra de anesteziologie și reanimatologie nr. 1 „Valeriu Ghereg”; conferențiarul universitar Alexandru Bețșor și asistentul universitar Vitalie Chirilă, Catedra de ortopedie și traumatologie; profesorul Gheorghe Rojnovanu, șeful Catedrei de chirurgie nr. 1 „Nicolae Anestiadi”; și asistentul universitar Marin Vozian; Igor Curov, șeful Departamentului Clinic Medicină de Urgentă al Institutului de Medicină

Urgentă; Elena Grosu, rezidentă în anul II, specialitatea Anestezie și reanimatologie. Fiecare echipă a trecut prin stațiile programului, specializate pe urgențe medicale, ortopedie și traumatologie, chirurgie, anestezie și reanimatologie.

Elena Cechină, medic rezident

în anul III la specialitatea Anestezie și terapie intensivă, a declarat că ATLS este un curs de natură vitală și oferă participanților multe informații utile atât în formarea ca profesioniști, cât și pentru activitatea clinică.

„ATLS este preconizat pentru specialiștii formați, care lucrează în departamentele de urgență, unde sunt recepționați pacienți cu politraumă, dar și pentru rezidenții de la specialitățile care au tangență cu acest tip de instituție

medicală. Pentru studenți, acest curs este opțional, ideal ar fi însă să-l treacă atunci când obțin diploma de licență, în mod special dacă ajung într-o instituție medicală care deservește pacienții politraumatizați”, a menționat conf. Svetlana Plămădeală.

Vitalie Iacubițchi, medic ortoped-traumatolog, student-doctorand în anul II la aceeași specialitate, a afirmat: „Acest curs a expus tot ceea ce am învățat în anii de studenție și rezidențiat în ansamblu, oferindu-ne idei noi cum ar trebui să procedăm în situațiile critice”.

Evenimentul a fost organizat de Asociația Traumatologilor-Ortopezi din Republica Moldova în colaborare cu Ambasada Marii Britanii în Republica Moldova, Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare, Centrul pentru Educație și Conferințe al Queens Medical Centre, Spitalul Universitar din Nottingham, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al RM, Institutul de Medicină Urgentă din Chișinău.

Primul pas în dezvoltarea acestui proiect a fost realizat în iunie 2016, când 16 medici din Republica Moldova au fost formați ca instructori în Marea Britanie, pentru a aplica această metodă și în țara noastră.

Formare în pedagogia medicală

Un grup de profesori francofoni de la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au participat la un curs de formare în pedagogia medicală, desfășurat în zilele de 20 și 21 noiembrie curent, la Centrul de Reușită Universitară.

În cadrul seminarului au fost abordate subiecte privind modalitățile de evaluare și leadership-ul în pedagogia medicală; transferul de cunoștințe din sala de curs în sala de tratament; motivarea studenților în dobândirea cunoștințelor; motivarea cadrelor științifico-didactice de a deveni cei mai buni formatori; pregătirea și desfășurarea unui curs practic (simulare, învățare prin prisma problemelor); evaluarea rezultatelor formării

are drept scop dezvoltarea calității învățământului universitar.

La ceremonia de înmânare a diplomelor participanților a fost prezentă și Silvia Stratulat, șefa Departamentului Didactic și Management Academic al USMF „Nicolae Testemițanu”. Conferențiarul universitar a menționat că, în timp, fiecare cadru științifico-didactic își dezvoltă propria experiență în predare, iar metodele interactive și experiența

pedagogice, atât la nivel de curs, cât și de oră practică ș.a.

Cursul a fost ținut de profesorul Doina Azoică de la Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa” din Iași, România, Visiting Professor al universității noastre, care a mulțumit reprezentanților Antenei AUF în Chișinău pentru posibilitatea de a face un transfer de cunoștințe cadrelor științifico-didactice ale USMF „Nicolae Testemițanu” și a remarcat că cei mai buni dascăli în pedagogia medicală sunt francezii, oamenii care au construit o istorie în acest domeniu.

Olesea Simion, responsabilă de proiectul CRU la Antena AUF, a declarat că această instruire se integrează perfect în strategia AUF, care

profesorului Doina Azoică și ale altor colegi, care vin să împărtășească din cunoștințele lor, aduc un plus de valoare în procesul de instruire.

Pe perioada aflării la USMF „Nicolae Testemițanu”, prof. Doina Azoică a avut o întrevedere cu rectorul Ion Ababii, unde a fost discutată posibilitatea constituirii Unității de Epidemiologie Clinică Chișinău în cadrul Rețelei de Epidemiologie Clinică Internațională Francofonă (RECIF). Decizia va fi luată după consultarea reprezentanților Departamentului Știință, Școlii doctorale în domeniul științelor medicale și cadrelor științifico-didactice ale universității noastre.

Imunitatea este un sistem de apărare al organismului față de agresorii externi, cum ar fi: virusuri, bacterii, fungi, protozoare, toxine, dar și față de propriile molecule și celule degradate sau modificate. Despre aceasta și alte aspecte ale imunității s-a discutat în data de 3 noiembrie 2017, în cadrul unei conferințe științifice naționale cu participare internațională, cu genericul Imunitatea copilului și imunodeficiențele primare.

Prezent la manifestare, secretarul general de stat al Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale Boris Gîlcă a menționat că subiectul dat este unul foarte important, deoarece vizează copiii, care, de fapt, sunt o investiție în viitorul acestei țări.

Profesorul universitar Ghenadie Curocichin, șeful Departamentului Știință, a venit cu un mesaj din partea administrației USMF „Nicolae Testemițanu”, remarcând semnifica-

Imunitatea copiilor în vizorul medicilor

ția desfășurării acestui eveniment în universitatea noastră. „Ne bucură faptul că, în cadrul conferinței, problema imunodeficienței întrunește un spectru larg atât de experți, cât și de medici practicieni, unde problema va fi discutată multidirecțional, începând cu bazele moleculare și finalizând cu recuperarea micilor pacienți,

care suferă de imunodeficiență”, a subliniat profesorul.

Academiciana Eva Gudumac a accentuat actualitatea acestei conferințe ce derivă din faptul că, în prezent, noile tehnici de diagnostic și tratament sunt într-o continuă dezvoltare și necesită perfecționarea specialiștilor în domeniu, precum și

recunoașterea mai bine a cauzelor care duc la îmbolnăvirea copiilor.

La forum au participat invitați speciali – profesori din Rusia, România, Ungaria, Canada, SUA, care au prezentat cele mai recente metode de diagnostic și tratament în domeniu, inclusiv aspectul genomic al imunității neonatale, diagnosticul genetic al imunodeficiențelor primare, pașii de diagnostic în hipogamaglobulinemii, boala diareică la sugar ș.a.

Potrivit experților, sistemul imunitar al copilului se maturizează la vârsta de 11-12 ani. Până la această vârstă, amigdalele și timusul („glanda copilăriei”, care involuează după 14 ani) reprezintă adevărate „școli” pentru imunitate. Aceste organe limfoide „însușesc” alte componente ale sistemului imunitar cu memorie. Atunci când organismul întâlnește un agent patogen, acesta

luptă împotriva lui și, ca rezultat, își dezvoltă anticorpi.

Despre particularitățile imunității în diferite perioade de vârstă a vorbit profesorul universitar Svetlana Șciuca, șefa Clinicii de Pneumologie a Departamentului Pediatrie al USMF „Nicolae Testemițanu”, care a menționat că particularitățile sistemului imunitar la copil presupun epuizarea factorilor imuni pasivi (materni) odată cu creșterea copilului, imaturizarea fiziologică a sistemului imun și a reacțiilor nespecifice de protecție, predominarea reacțiilor imune tip Th2, caracteristice pentru nou-născut, sugar și copilul mic, dezechilibrul limfocitar subpopulațional, activitatea citotoxică insuficientă a celulelor NK ș.a.

Evenimentul, organizat de Clinica de Pneumologie a Departamentului Pediatrie al universității noastre, a întrunit pediatri, medici de familie, pneumologi, imunologi, cercetători și cadre științifico-didactice.

Simpozionul cardiologilor și al cardiochirurgilor

Cardiologii și cardiochirurgii din țară s-au reîntâlnit în data de 19 octombrie, în cadrul unui simpozion, pentru a discuta actualitățile în cardiologie prin prisma ghidurilor noi ale Societății Europene de profil. Manifestarea a fost organizată de Disciplina de cardiologie din cadrul Departamentului Medicină Internă al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”.

Profesorul universitar Valeriu Revenco, dr. hab. șt. med., a declarat că întrunirea medicilor specialiști în cardiologie reprezintă o platformă

de informare, ghidurile Societății Europene de Cardiologie reprezentând un reper esențial în practica zilnică a medicilor cardiologi. Referindu-se la noutatea acestor documente internaționale, profesorul Revenco le-a menționat ca fiind „modificări de ordin conceptual”. Recomandarea principală este de a pune accentele nu pe metodele de tratament, dar pe gestionarea pacientului – aprecierea durerii, disponibilitatea celor 120 de minute pentru internare într-o instituție specializată, parametrii și indicii-cheie care indică o deviere

a funcționalității miocardului ș.a.

Mihail Tașnic, secundar clinic în anul III la Disciplina de cardiologie a USMF „Nicolae Testemițanu”, a vorbit auditorului despre conduita unui pacient cu IMA STEMI și a subliniat prioritatea administrării metablocantelor, indiferent de contraindicații, deoarece datorită efectului lor cardioprotector, reduc mortalitatea cu 25% din cazuri.

Aureliu Batrinac, conferențiar universitar la Departamentul Medicină Internă, a informat participanții despre tratamentul chirurgical în infarctul miocardic acut, subliniind că revascularizarea chirurgicală a miocardului este extrem de importantă, iar timpul pentru luarea deciziilor este esențial. Aureliu Batrinac a subliniat importanța conlucrării dintre cardiologi și cardiochirurgi, precum și alți specialiști în vederea identificării metodele individuale de tratament.

Evenimentul, ajuns la cea de-a IV-a ediție, s-a desfășurat în contextul Zilelor Universității și a fost dedicat Anului Nicolae Testemițanu.

Perspective în terapia cancerului de piele

Catedra de tehnologie a medicamentelor a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a organizat, în data de 24 noiembrie 2017, un workshop cu genericul Starea actuală și perspective de viitor în terapia cancerului de piele prin abordări nanotehnologice.

Potrivit lui Nicolae Ciobanu, decanul Facultății de Farmacie a USMF „Nicolae Testemițanu”, acest atelier a ținut să consolideze relațiile de colaborare dintre facultățile de farmacie de pe ambele maluri ale Prutului, inițiate de regretații profesori Marțian Potră, decan al Facultății de Farmacie din Iași, și Vasile Procopișin, fost decan al Facultății de Farmacie din Chișinău, încă din anii '90.

Eugen Diug, șeful Catedrei de tehnologie a medicamentelor, a declarat că prin acest proiect se identifică soluții noi de tratament al cancerului de piele. În acest context, echipa Facultății de Chimie a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași este responsabilă de elaborarea unor nanoparticule mezoporoase silicice, iar echipa Catedrei de tehnologie a medicamentelor a USMF „Nicolae Testemițanu” și cercetători de la Facultatea de Farmacie a UMF „Gr. T. Popa” din Iași participă la elaborarea unor forme farmaceutice

topice, care vor fi aplicate în acest tratament.

La eveniment au participat cadre științifico-didactice, cercetători, studenți și rezidenți de la ambele universități, iar invitatul special a fost dr. Jose Esteban Peris Ribera, profesor universitar la Disciplina de tehnologie farmaceutică, Facultatea de Farmacie a Universității din Valencia, Spania.

Activitatea s-a desfășurat în cadrul proiectului de cooperare științifică și tehnologică dintre Academia de Științe a Moldovei și Au-

durata acestuia, cadrele științifico-didactice de la universitățile partenere efectuează vizite de studiu, organizează și participă la diverse manifestări științifice și realizează studii de cercetare în comun.

În fiecare an, Organizația Mondială a Sănătății raportează peste un milion de noi cazuri de îmbolnăvire cu cancer de piele de diferite forme. În scopul depistării cât mai rapide a acestuia, în țările dezvoltate a fost introdus screeningul dermatologic. În Germania, spre exemplu, acest examen a devenit obligatoriu

toritatea Națională pentru Cercetare Științifică și Inovare din România – *Sisteme nanotransportoare topice pe bază de silice mezoporoasă pentru terapia locală a cancerului cutanat*, lansat în septembrie 2016. Pe

încă din 2008, pe când în Republica Moldova și în România încă nu există o politică clară în acest sens, iar cercetătorii, chimiștii și farmaciștii caută o soluție pentru a diminua problema menționată.

Medicina Internă – veriga principală a sistemului național de sănătate

Republica Moldova se regăsește în lista țărilor estice, în care incidența tuberculozei multidrog rezistentă este în creștere. Indici negativi se înregistrează și la bolile cardiologice, reumatologice, gastroenterologice, endocrinologice, care afectează o mare parte din populație. Și dacă în alte state unele metode de diagnostic și tratament sunt utilizate demult pe scară largă, în țara noastră ele abia sunt în proces de cunoaștere și de implementare. Acestea și alte probleme stringente din medicina internă au fost abordate în cadrul Congresului de Medicină Internă, ediția a III-a, desfășurat în zilele de 24 și 25 octombrie.

În cadrul ceremoniei de deschidere, șefa Disciplinei de reumatologie și nefrologie a USMF „Nicolae Testemițanu” Liliana Gropă, președinta Societății Medicilor Interniști, a menționat că această întrunire se desfășoară

specialității de medicină internă în țara noastră a vorbit rectorul USMF „Nicolae Testemițanu” Ion Ababii, care a menționat că medicina internă împreună cu medicina de familie constituie veriga principală a sistemului național de sănătate în

după 10 ani, timp în care medicina a progresat, au apărut noi metode de diagnostic și de tratament, noi clasificări ale bolilor interne, iar specialiștii veniți de peste hotare vor împărtăși din experiența lor din domeniu.

La manifestare a participat și premierul Republicii Moldova Pavel Filip, care a subliniat că medicina este unul dintre principalele domenii de interes social pentru orice stat, iar guvernul este interesat de un sistem medical solid în țară. Oficialul a remarcat trei reforme fundamentale – sănătatea publică, medicina primară și reforma sistemului spitalicesc – pe care guvernul vrea să le implementeze cu ajutorul comunității medicale din țară.

Valentina Buliga, președintele Comisiei parlamentare Protecție Socială, Sănătate și Familie, a vorbit despre rolul medicului în dezvoltarea sistemului de sănătate și reorientarea serviciilor de sănătate pe ansamblul nevoilor individuale ale persoanei.

Despre istoricul dezvoltării

prevenirea, depistarea precoce și tratamentul maladiilor.

Potrivit lui Sergiu Matcovschi, directorul Departamentului Medicină Internă, problemele din medicină internă sunt foarte variate și necesită o abordare multidisciplinară. În opinia prof. Matcovschi, o soluție ar fi compensarea medicamentelor necesare pentru tratamentul acestor boli, asigurarea unui tratament unic tuturor categoriilor sociale, evidența și monitorizarea tuturor pacienților, implementarea noilor metode de diagnostic și de tratament în toate spitalele statului ș.a.

Evenimentul a fost dedicat Anului Nicolae Testemițanu, iar în acest context profesorul Dumitru Tintiuc, șeful Catedrei de medicină socială și management sanitar „Nicolae Testemițanu”, a prezentat file din viața și activitatea ilustruului medic și savant.

La Congres au fost prezenți peste 600 de participanți, specialiști notorii în acest domeniu din țară și de peste hotare.

Viitorul medicinei respiratorii

În data de 14 noiembrie 2017, la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova a avut loc Simpozionul moldo-german Viitorul medicinei respiratorii (The Future of Respiratory Medicine), organizat de instituția noastră în parteneriat cu Universitatea din Lübeck, Germania.

La deschiderea evenimentului, rectorul Ion Ababii a subliniat că experiența Germaniei rămâne absolut inedită pentru studenții și rezidenții noștri, făcând posibilă însușirea și implementarea metodelor moderne de cercetare. „Schimbul de opinii și experiență între diferite școli în domeniul pneumoftiziologiei a deschis noi orizonturi și oportunități în soluționarea problemelor

de sănătate din Republica Moldova. Sofia Alexandru, directorul Institutului de Ftziopneumologie „Chiril Draganiuc”, a subliniat că tot ce a înrunit acest proiect – instruire, mobilități, schimb de experiență – a avut un impact semnificativ asupra sporirii profesionalismului medical din țară.

„Scopul de bază al proiectului a fost axat pe fortificarea cooperării

stringente existente în țara noastră. A sporit calitatea asistenței medicale prin pregătirea specialiștilor de înaltă competență. Aceasta, la rândul său, contribuie la păstrarea imaginii și valorificarea prestigiului „Alma Mater”, a menționat academicianul Ion Ababii, exprimându-și gratitudinea față de partenerii germani.

Prezent la manifestare, șeful adjunct al Ambasadei Republicii Federale a Germaniei în Republica Moldova Florian Zaiță și-a exprimat admirația pentru colaborarea dintre profesorii germani și cei de la USMF „Nicolae Testemițanu”, menționând că acest transfer de cunoștințe și schimb de bune practici ne face mai buni, mai uniți, iar aceasta este un prim pas în dezvoltarea medicinei respiratorii în țara noastră.

Christoph Lange, șeful Clinicii de Boli Infecțioase și al Centrului de Studii Clinice în domeniul Tuberculozei din Borstel, Germania, doctor honoris causa al universității, a remarcat că Proiectul *Reach-4-Moldova* a înregistrat succese în formarea specialiștilor în domeniul medicinei respiratorii, în fortificarea capacităților de instruire și de cercetare și a celor de satisfacere a necesităților vitale ale sistemului

dintre cele două instituții în domeniul medicinei respiratorii, în mod special cu ajutorul expertului principal al proiectului din partea partenerilor germani – profesorul Christoph Lange”, a menționat asistentul universitar Dumitru Chesov.

Pe parcursul a trei zile, specialiștii au abordat subiecte privind sănătatea respiratorie în Republica Moldova, cauzele creșterii incidenței și cinci cele mai răspândite maladii respiratorii: bronhopneumopatia obstructivă cronică (BPOC), cancerul pulmonar, infecția căilor respiratorii, astmul bronșic și tuberculoza.

Evenimentul a fost organizat în cadrul proiectului *Reach-4-Moldova*, care a ajuns la etapa de totalizare a activităților și în ultimul an de implementare. Proiectul a avut drept scop facilitarea cooperării dintre instituțiile partenere în vederea perfecționării medicinei respiratorii prin dezvoltarea curriculumului, schimbul de studenți, transferul de cunoștințe și abilități practice, consolidarea capacităților de colaborare în cercetare. Astfel, în fiecare an, în țara noastră, au fost organizate patru simpozioane științifice pe diferite aspecte ale medicinei respiratorii.

Deținătoarea Premiului pentru tineret, 2017

Doina Fosa, studentă-doctorandă a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, a obținut „Premiul pentru tineret, domeniul tehnico-științific”, în valoare de 12000 de lei, și se numără printre cei mai merituosi tineri din țara noastră. Acest fapt a fost anunțat în data de 24 noiembrie, la Gala Premiilor Naționale pentru Tineret, ediția 2017, organizată de Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova.

În discursul său, ministrul Monica Babuc a subliniat că, din moment ce tinerii reprezintă peste 1/3 din populația țării, iar aportul lor la dezvoltarea societății este unul remarcabil și indispensabil, autoritățile statului vor depune în continuare eforturi pentru promovarea și susținerea acestora.

Doina Fosa a declarat că acest premiu are o semnificație aparte pentru ea: „Este una dintre cele mai frumoase distincții primite aici, acasă. Este aprecierea realizărilor din ultimii ani și un moment ce oferă valoare muncii, pe care am depus-o în știință, o motivare de a continua cercetarea chirurgicală și, desigur, o satisfacție psihologică văzând că cineva prețuiește sârguința tinerilor cercetători”.

Evenimentul se desfășoară anual cu scopul de a încuraja participa-

rea tinerilor în viața socială, economică și culturală a țării și de a aprecia performanțele acestora, precum și contribuția organizațiilor și a lucrătorilor din domeniu la dezvoltarea sectorului de tineret.

USMF „Nicolae Testemițanu” – cea mai reprezentativă participare la INFOINVENT-2017

Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a fost apreciată drept cea mai reprezentativă participare la Expoziția Internațională Specializată INFOINVENT-2017, organizată de Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova (AGEPI), în perioada 15-18 noiembrie.

În opinia președintelui Comisiei Uniunii Inventatorilor și Raționalizatorilor din Republica Moldova „Inovatorul” Mircea Proaspăt, standul USMF „Nicolae Testemițanu” a impresionat prin multitudinea de trofee, medalii și diplome, ce denotă aprecierea înaltă a realizărilor savanților instituției, care se impun prin spiritul inventiv în elaborarea unor preparate medicale. Acest lucru explică și numărul mare de vizitatori interesați de succesele medicinei autohtone.

În cadrul evenimentului, instituția noastră a obținut Diplomă de Excelență și Premiul Special – *For Exceptional collaboration in Research* din partea Universității de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu” din Cluj-Napoca, România. Echipa Laboratorului de inginerie tisulară și culturi celulare – profesorii universitari Viorel Nacu și Ion Ababii, cercetătorii Olga Macagonova, Adrian Cociug, Mariana Jian și Olga Ignatov – a fost menționată cu Medalia de Aur a Universității de Medicină din Coreea de Sud pentru invenția „Dispozitiv pentru prepararea țesuturilor”, iar invenția „Grefă pentru restabilirea defectului osteocondral” (autori: Vitalie

Cobzac, Viorel Nacu, Gheorghe Croitor, Stanislav Coșciug, Mariana Jian), a fost apreciată cu Medalia *Honor Award 2017* Portugalia (*Inventarium Science*) și Premiul Special din partea Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci din București.

Tânăra inventatoare Doina Fosa, studentă-doctorandă la Catedra de chirurgie nr. 4, a fost menționată cu Medalia de Aur „Femeie Inventatoare” din partea Societății Femeilor Inventatoare din Portugalia.

Cea mai valoroasă distincție în domeniul proprietății intelectuale „Medalia OMPI” a fost înmănată profesorului universitar Valeriu Fala, dr. hab. șt. med., șeful Catedrei de stomatologie terapeutică a USMF „Nicolae Testemițanu”.

La această ediție, cercetătorii de la USMF „Nicolae Testemițanu” au fost apreciați cu 54 distincții: 8 medalii de aur, 4 medalii de argint, 3 medalii de bronz, 5 diplome de excelență

cu premiu special, 20 de diplome de excelență și 14 diplome de participare.

EIS „INFOINVENT” este un forum al proprietății intelectuale, care are drept obiective susținerea și promovarea creativității și proprietății intelectuale, atragerea investițiilor în activitatea de inovare și transfer tehnologic, realizarea proiectelor mixte privind implementarea invențiilor, tehnologiilor și materialelor noi în economia națională, precum și dezvoltarea cooperării tehnico-științifice

Patologia digestivă și hepatică – subiect de studiu pentru medicii de profil

Peste 200 de specialiști în gastroenterologie, medicină internă, medicină de familie și oncologie din țară și de peste hotare au participat, în data de 29 noiembrie, la cea de-a XX-a Conferință Națională de Gastroenterologie și Hepatologie cu participare internațională – Actualități în gastroenterologie și hepatologie.

La manifestarea științifică au fost abordate subiecte ce țin de stările precanceroase și canceroase în patologia digestivă și hepatică. Cercetătorii din domeniu au prezentat cele mai noi realizări în depistarea maladiilor tractului gastrointestinal și ale ficatului, precum și noi perspective de diagnostic și tratament al acestor boli.

Gheorghe Rojnovanu, profesor pentru activitate științifică al USMF „Nicolae Testemițanu”, a menționat că discuțiile axate pe problemele de gastroenterologie și hepatologie deschid noi perspective pentru inițierea noilor studii științifice în domeniu și vor contribui la sporirea competențelor profesionale.

Vlada-Tatiana Dumbravă, profesor consultant la Disciplina de gastroenterologie, Departamentul Medicină Internă, președintele Asociației Medicale „Hepateg”, a subliniat că în diagnosticarea cancerului tractului gastrointestinal

cel mai mare rol îl are medicul de familie și internistul, care trebuie să fie instruiți cum să depisteze maladiile precanceroase după anumite simptome, iar în cazul prezentei acestora să facă trimitere la medicul specialist. În opinia profesorului, pe lângă factorii de risc tradiționali, ce provoacă maladiile precanceroase, acestea pot fi influențate și de sindromul metabolic – o asociere a mai multor afecțiuni care cresc riscul de diabet zaharat și boala cardiovasculară.

Potrivit lui Eugen Tcaciuc, șeful Disciplinei de gastroenterologie,

hepatocelular, cancerul pancreatic, cancerul de colon ș.a., alimentația și modul nesănătos de viață fiind principalii factori care determină apariția acestor boli. Profesorul a specificat că un rol aparte în lupta cu aceste maladii este prevenția, iar pentru aceasta sunt necesare screeninguri, care ar depista stările precanceroase sau cancerul la un stadiu incipient, când tratamentul este încă eficient și prelungește esențial viața pacientului.

Evenimentul a fost organizat de Disciplina de gastroenterologie din cadrul Departamentului Me-

Departamentul Medicină Internă, în prezent, în Republica Moldova, printre cele mai des întâlnite tumori maligne sunt cancerul gastric, cancerul hepatic, și anume **carcinomul**

dicina Internă, de Laboratorul de gastroenterologie al USMF „Nicolae Testemițanu” și de Asociația Medicală „Hepateg” și a fost consacrat **Anului Nicolae Testemițanu**.

Primul simpozion al rezidenților în reabilitare medicală

Rezidenții de la Catedra de reabilitare medicală, medicină fizică și terapie manuală a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au participat, în data de 1 decembrie, la primul simpozion dedicat specialității lor.

Tinerii medici au abordat aspectele de evaluare a metodelor de tratament în reabilitarea medicală, metodologiile de aplicare a câmpului magnetic în tratamentul de reabilitare medicală, testarea ADL de calitate vieții, diagnosticul clinicofuncțional și diferențial al sindromului umărului dureros ș.a.

Unul dintre organizatorii evenimentului, Alisa Tăbîrță, asistent universitar la Catedra de reabilitare medicală, medicină fizică și terapie manuală, a declarat că acest simpozion a fost organizat cu scopul de a promova latura științifică a specialității rezidenților, având în vedere că aceștia, de 3 ani, sunt antrenați foarte mult în practica medicală.

Pentru Tatiana Cubani, rezidentă în anul III, participarea la primul simpozion al medicilor rezidenți în reabilitare medicală a fost o experiență nouă care i-a îmbogățit

bagajul de cunoștințe în domeniu.

La manifestare au fost prezentați cadre științifico-didactice de la catedră, medici reabilitologi, care sunt și membri ai Societății Specialiștilor în Reabilitare Medicală și Medicină Fizică din Republica Moldova. După discuții referitoare la prezentările științifice, au fost abordate și unele aspecte organizatorice, precum și planul activităților organizației pentru anul viitor. Simpozionul va fi desfășurat anual, iar în 2018 acesta va fi organizat în data de **30 noiembrie**.

Prelegeri în domeniul pediatriei

Conferențiarul Dana Anton-Păduraru, șefa Clinicii de Pediatrie a Universității de Medicină și Farmacie „Gr. T. Popa” din Iași, România, a vizitat Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, în perioada 22-25 octombrie 2017, pentru a ține un ciclu de prelegeri în domeniul pediatriei studenților din cadrul Filiei Universitare Francofone.

Specialistul a afirmat că studenții noștri sunt bine pregătiți și s-au arătat interesați, lucru ce face ca acest schimb de experiență să fie unul eficient. „Sper că obiectivul nostru a fost atins, deoarece am încercat să prezint o serie de teme legate de patologia nutrițională și de afecțiunile creșterii la copii și la adolescenți. A fost o sesiune destul de interactivă și datorită testului oferit medicinistilor, care au răspuns corect la întrebări. Sper că această colaborare frumoasă va continua”, a menționat Dana Anton-Păduraru.

Sergiu Ursachi, medic rezident în anul II la specialitatea *Pediatrie*, a spus că prelegerile au fost concise și bine sistematizate și au inclus informații actuale atât despre afecțiunile frecvent întâlnite, cât și despre patologii rare, cu elemente de diagnostic și management, care trebuie să fie mereu accesibile.

Evenimentul a fost organizat în cadrul proiectului AUF „Licența în Medicina Generală”.

Combaterea maladiilor cardiovasculare reprezintă o problemă stringentă atât medicală, cât și socio-economică pentru Republica Moldova, ce se plasează constant pe primul loc printre cauzele de deces al populației, constituind circa 57,5% din mortalitatea generală în ultimii ani. Problema cea mai acută este că 25-26% sunt persoane apte de muncă. Îngrijorătoare este și lipsa specialiștilor cardiologi și dotarea tehnică insuficientă a instituțiilor medicale în teritoriu.

În Germania pentru fiecare pacient cardiovascular se alocă 370 de euro, în Europa, în medie, 212 euro, în România – 27 de euro, iar în RM și mai puțin. Aceste subiecte s-au abordat în zilele de 10 și 11 noiembrie, la cursurile de instruire în domeniul cardiologiei (*European Society of Cardiology Grand Courses 2017*), unde specialiștii în cardiologie, cardiocirurgie, medicină internă și în alte specialități conexe au aflat noutăți despre cele mai avansate practici de diagnostic și tratament a bolilor cardiovasculare.

Acad. Mihail Popovici, președintele Societății de Cardiologie din RM, a subliniat că țara noastră dispune de toate metodele de diagnostic și tratament al maladiilor cardiovasculare, doar că acestea nu sunt suficiente pentru a inves-

PREMIERĂ – Cursuri europene în cardiologie

tiga la timp pacienții, nu pot fi acoperite financiar toate intervențiile chirurgicale și este imposibil de a efectua tot necesarul de angioplastii, dar, în schimb, avem specialiști foarte buni, care tind să acopere carentele existente. În opinia profesorului, important este să prevenim bolile cardiovasculare prin combaterea factorilor de risc, precum obezitatea, alcoolul, fumatul, alimentația incorectă ș.a., iar un alt factor este cel psihosocial, determinat de schimbările rapide din societate.

Un subiect de discuție a constituit *ghidurile și protocoalele Societății Europene de Cardiologie*, desfășurând seminare privind nevoile speciale și îngrijirea bătrânilor,

viitorul medicinei cardiovasculare, toate fiind bazate pe cazuri clinice.

Prof. Panos Vardas, șeful Departamentului Cardiologie, Spitalul Universitar din Creta, Grecia, a declarat că medicina cardiovasculară a înregistrat progrese uimitoare în diversificarea metodelor de diagnostic și tratament (tomografia computerizată, RMN-ul, transplantul de valve aortice și pulmonare, transplantul de inimă ș.a.). Potrivit lui, în următorii 20 de ani se prognozează o reducere a numărului de maladii cardiovasculare datorită inovației în cercetare, dezvoltării tehnologiilor variate de diagnostic și optimizării metodelor de tratament, iar cardiologia va deveni una dintre

ramurile degenerative ale medicinei.

Prof. Valeriu Revenco, șeful Disciplinei de cardiologie, Departamentul Medicină Internă al universității noastre, a menționat că, în ultimii ani, au fost implementate metode noi de diagnostic și tratament pentru pacienții cardiovasculari, precum coronoangiografia, efectuată în unele centre specializate din mun. Chișinău. Astfel, pacientul care suferă de sindrom coronarian acut poate beneficia, în regim de urgență, de diagnostic și tratament, fapt ce permite evitarea unui infarct sau a unui accident care-l poate lăsa cu sechele pe viață. În opinia sa, o altă metodă aplicată în diagnostic este studiul electrofiziologic cu ablație, ceea ce reprezintă o evoluție pentru cardiologia din țara noastră, reducând numărul de persoane care suferă de aritmii.

Cursurile, organizate de Societatea Europeană de Cardiologie și Societatea Cardiologilor din RM, s-au desfășurat în premieră, iar lecțiile au fost ținute de specialiști renumiți de la USMF „Nicolae Testemițanu”, de la Institutul de Cardiologie și de la alte instituții internaționale de profil.

O nouă metodă de predare în instruirea medicală

În data de 29 noiembrie 2017, la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” s-a desfășurat un seminar de inițiere a studenților de la specialitatea Medicină preventivă în metoda de predare Problem Based Learning (PBL) și, ulterior, de a spori posibilitățile de angajare ale acestora.

La atelier au participat atât studenții din anul III, specialitatea *Medicină preventivă*, cât și formatorii cursului *Neuroștiințe*. Medicinistii au lucrat în echipe și s-au axat pe formularea întrebărilor și a problemelor pentru proiectul de semestru. În același timp, au scris propunerile de proiecte în două etape și au prezentat ideile în fața colegilor și a formatorilor săi.

Octavian Antohi, student în anul III, a subliniat că această metodă de predare are cu adevărat dreptul la viață, deoarece permi-

participanții și-au ales studiul de caz la următoarele subiecte: *Identificarea problemelor sanitare în cadrul spațiilor publice; Traficul de ființe umane – o realitate sinistă a secolului XXI; Maladia oncologică și tuberculoza ca maladii socio-medice ș.a.*

PBL este un proiect de consolidare a activităților, finanțat de UE prin intermediul Programului *Erasmus+*, pentru a îmbunătăți calitatea metodologiei de predare și de învățare, precum și calitatea programelor de învățământ supe-

Principiile osteopatiei în practica medicală

Centrul Universitar de Reabilitare Medicală al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” a fost gazda unui atelier de lucru cu genericul Principiile osteopatiei în practica medicală, organizat, în data de 10 octombrie 2017, de Catedra de reabilitare medicală, medicină fizică și terapie manuală.

Invitatul special al evenimentului a fost profesorul Oleg Bagrin de la Universitatea Națională de Științe Medicale din Florida, SUA, originar din Republica Moldova. Formatorul a împărtășit din

experiența proprie, menționând că osteopatia este o metodă foarte importantă de diagnostic și tratament a tulburărilor de mobilitate a țesuturilor, organelor și articulațiilor. Se consideră că orice tulburare a mobilității sub forma de *hipo-* ori *hipermobilitate* în aparatul locomotor, sistemul craniosas-

coase ale organelor interne – *hiperemia*. Cauzele acestor limitări de mișcare sunt influențate de următoarele tipuri de factori: fizici – traumatismele, suprasolicitățile fizice, psihici – emoții inhibitate și chimici – alimentația necorespunzătoare, efectele adverse ale medicamentelor, intoxicațiile.

Oleg Bagrin și membrii Catedrei de reabilitare medicală, medicină fizică și terapie manuală au discutat despre bazele teoretice ale osteopatiei cu metodele și formele de aplicare. Potrivit specialiștilor, există patru principii de bază ale osteopatiei de care trebuie să se țină cont, și anume: viața este o mișcare continuă (un organ intern ori o articulație care încetează să se mai miște devine patologică); organismul uman reprezintă un tot întreg, în care toate organele și sistemele sunt interdependente; artera este suverană; homeostazia corporală.

La finalul întrunirii, specialistul a demonstrat cum se aplică osteopatia musculoscheletală, viscerală și cranosacrală și a analizat câteva cazuri clinice din experiența sa.

te studentului să vadă problema în ansamblu începând de la cauză, efect și până la metode de soluționare.

„A fost destul de greu să decidem ce problemă să alegem, astfel încât să venim și cu niște concluzii pe măsură și să putem răspunde la întrebările auditoriului. Totuși, cred că ne-am descurcat bine și am avut un final de succes”, a spus medicinista Alina Badrajan.

Profesorul Romeo Țurcanu de la Universitatea din Aalborg, Danemarca, coordonatorul proiectului PBL, a menționat că studenții noștri s-au descurcat foarte bine la această sarcină, au identificat problemele din domeniul lor de activitate, venind cu definiții clare, date statistice și chiar au încercat să dea recomandări pentru ameliorarea acestora.

Menționăm că în data de 21 noiembrie a avut loc primul seminar de lansare a proiectului, unde

rior din Republica Moldova, prin creșterea relevanței acestora pe piața forței de muncă și a grupurilor dezavantajate. Proiectul presupune și o componentă de mobilitate prin care studenții și cadrele didactice din țara noastră pot efectua deplasări în scop de formare și studii.

Șase universități din Republica Moldova beneficiază de seminarele PBL. În cazul USMF „Nicolae Testemițanu”, acest program este implementat la Facultatea de Medicină nr. 1, specialitatea *Medicină preventivă*. Întrucât PBL este metoda de învățare centrată pe student, care-i încurajează să lucreze în mod independent și constructiv, folosind personalul academic pe post de mentori și supervizori, procesul de învățare este organizat în așa fel, încât studenții să participe activ în identificarea problemelor și răspunsurilor pe cont propriu.

Studenți germani la USMF „Nicolae Testemițanu”

Un grup de studenți de la Universitatea de Medicină din München, Germania, a vizitat Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova, în perioada 2-6 noiembrie 2017.

Pe parcursul a patru zile, delegația germană, reprezentată de Johanna Fisher, Sarah Wunsch, Max-Joseph Grimm, Alicia Gantzow, Nora Hoen, Raoul Haaf, Adrian Kruger, Susanna-Elena Schon, Alicia Hernandez-Schnelzer, a vizitat mai multe subdiviziuni universitare, printre care Centrul Universitar de Simulare în Instruirea Medicală (CUSIM), Muzeul de anatomie a omului, Catedra de morfopatologie ș.a. Studenții germani au participat la cursuri și la ore practice alături de medicinistii noștri reușind să descopere mai multe obiective turistice din capitală și Orheiul Vechi.

În data de 3 noiembrie, studenții din Germania au avut o întrevedere cu rectorul USMF „Nicolae Testemițanu” Ion Ababii, unde și-au exprimat impresiile despre programul de mobilitate pe care îl desfășoară aici, condițiile de cazare ș.a.

Academicianul Ion Ababii le-a vorbit tinerilor despre programele

de instruire medicală oferite de Universitate și i-a îndemnat pe medicinistii germani să fortifice relațiile de colaborare cu studenții noștri, pentru că vor câștiga, în timp, parteneri de încredere.

Nora Hoen, studentă în anul V la Medicină Generală, Universitatea de Medicină din München, a rămas impresionată de Muzeul de anatomie, unde sunt prezentate mult mai multe maladii decât în muzeul instituției lor. Colega sa Johanna Fischer a făcut o comparație între CUSIM al Universității noastre și cel din Ger-

mania, remarcând că al lor este mult mai mic, dispune de mai puține servicii și nu le oferă întotdeauna posibilitatea să participe la instruirile prin simulare, așa cum se întâmplă aici.

Mobilitatea academică s-a

desfășurat în cadrul parteneriatului bilateral dintre reprezentanța Asociației Europene a Studenților în Medicină din Chișinău și din München. Vizita a fost organizată de Asociația Studenților și Rezidenților în Medicină, care este membră a *European Medical Students Association* din anul 2016.

Revenit la Alma Mater, un absolvent internațional își exprimă recunoștința față de profesori

„NU UITAȚI SĂ ÎNVĂȚAȚI, pentru că în final veți deveni medici și în mâinile voastre vor fi viețile oamenilor!” Acesta este îndemnul unui absolvent internațional al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” pentru actualii studenți, viitori medici. Se numește Majdi Dirawi, este originar din Israel și anul acesta a absolvit Facultatea de Medicină nr. 2 a Universității noastre. La finele lunii septembrie 2017, tânărul a susținut cu succes examenul de stat în țara lui de origine și a venit să-și împărtășească bucuria cu cei care l-au format ca medic și l-au ghidat pe parcursul a șase ani de studii. În cadrul vizitei la Alma Ma-

ter, absolventul a avut o întrevedere cu rectorul USMF „Nicolae Testemițanu” Ion Ababii și prorectorul pentru relații internaționale Mihail Gavriluc, unde a remarcat aportul incontestabil al Universității la formarea sa ca specialist și a declarat că va recomanda instituția noastră tuturor tinerilor care visează să devină medici, deoarece calitatea studiilor este foarte înaltă. Totodată, dl Dirawi a accentuat că, potrivit datelor publicate de Ministerul Educației din Israel, USMF „Nicolae Testemițanu” se plasează pe locul doi, după Iordania, în topul instituțiilor străine care pregătesc medici specialiști pentru țara lui. Tinerii din Israel, care au studiat în Moldova,

au susținut din prima examenul de stat, comparativ cu cei care și-au făcut studiile în alte țări, precum Italia, România, Ucraina. Faptul că USMF „Nicolae Testemițanu” formează medici specialiști competenți a fost confirmat în cadrul vizitei oficiale a prim-ministrului Pavel Filip în Israel, la întâlnirea cu ministrul educației și cel al sănătății, care au remarcat nivelul înalt de pregătire profesională a absolvenților instituției noastre.

Vă propunem să aflați mai multe detalii despre experiența tânărului la USMF „Nicolae Testemițanu” și impresii despre Republica Moldova din interviul ce urmează.

– În acest an ați absolvit Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova. Cum apreciați calitatea studiilor și ce impresii aveți despre Universitatea noastră, în general?

– Am studiat Medicină generală la Facultatea de Medicină nr. 2, în limba engleză. La început era dificil, deoarece engleza nu este nici limba mea nativă și nici a profesorilor de aici. Pe parcurs am învățat mai bine engleza, dar și limba română, și am observat că, pe an ce trece, profesorii, la rândul lor, vorbesc engleză din ce în ce mai bine. Primii trei ani au fost cei mai grei, însă din anul IV am început practica și, în următorii ani, majoritatea cursurilor le-am desfășurat în spitale, fiind o perioadă foarte interesantă pentru noi, studenții. Orele practice la USMF „Nicolae Testemițanu” sunt într-adevăr foarte bune, iar acesta nu este un compliment, dar realitatea.

– Vă mai aduceți aminte de unde ați aflat despre instituția noastră și cât de ușor a fost să fiți admis la studii în Moldova?

– Despre universitate mi-a povestit un prieten, care anterior a studiat aici. Mai întâi am susținut examenul la limba engleză. Aveam emoții mari, deoarece limba engleză nu este limba mea maternă. Nu mi-amintesc ce notă am luat, dar am trecut examenul și am fost admis.

– Vorbiți o română frumoasă. Cum v-a reușit să învățați limba română atât de bine?

– În primii doi ani de studii, noi am învățat limba română la catedra de profil a Universității. Aceasta ne-a ajutat foarte mult, dar mai mult am învățat prin comunicare. Poți să citești 24 din 24 de ore, dar fără comunicare nu vei reuși să înveți o limbă străină. La început mi-a fost greu să studiez limba română, pentru că nu înțelegeam nimic, deoarece în Republica Moldova se amestecă româna și rusa. Ulterior a mers bine. Sincer să fiu, acum vorbesc limba română mai bine decât engleza.

– Care dintre disciplinele studiate v-au plăcut cel mai mult?

– Endocrinologia. Acesta este obiectul meu preferat. La gastroenterologie am avut o profesoară foarte bună – doamna Elena Berliba, o doamnă cu un suflet mare, care vorbește foarte frumos cu studenții și știe să-i facă să îndrăgească disciplina pe care o predă. La boli infecțioase – doamna Stela Cojocar, m-a făcut să înțeleg această disciplină și m-a motivat să studiez mult. Pneumologia a fost, de asemenea, un obiect foarte bun, care ne-a fost util la examenul de stat. În mare parte, mi-au plăcut disciplinele clinice, pe care studiindu-le mă simteam în rol de medic.

– În opinia Dumneavoastră, ce discipline sunt studiate insuficient?

– Nefrologia. Când am studiat, nefrologia și reumatologia erau integrate într-o singură disciplină. La reumatologie au fost suficiente ore, însă la nefrologie doar 3-4 lecții. După părerea mea, aceasta este o disciplină foarte importantă, fiind inclusă și în examenul de stat.

– Cum vi s-au părut metodele de evaluare a cunoștințelor aplicate la Universitatea noastră și cât de dificil a fost la examenul de stat?

– Cred că pentru student e mai ușor să susțină examenul la calculator, cel puțin pentru mine așa ar fi fost. Noi aveam examene pe care trebuia să le susținem oral, partea practică și un test în scris. Și așa era bine, dar actualii studenți sunt mai norocoși că dau testele la calculator. Cei care învață în ultima zi normal că nu vor reuși, dar pentru cei care studiază pe parcursul întregului an nu este complicat. Și la examenul de stat a fost ușor. Nu voi spune că nu am avut emoții, sigur că am avut, dar ne-au fost repartizate întrebările din timp și noi ne-am pregătit.

– În perioada studenției, ați stat la cămin sau ați închiriat un apartament?

– Am închiriat o locuință, dar vreau să vă spun că gazda în Moldova e scumpă, mai ales la Mălina Mică. Când am venit în primul an, un apartament cu două camere, cu toate comoditățile, costa 200 de euro pe lună, dar acum, pentru că au

venit mai mulți studenți internaționali, chiria pentru apartamentele din strada N. Testemițanu este mai mare decât pentru cele din sectorul Centru. În prezent, cunosc mulți studenți care preferă să stea la cămin, unde sunt condiții foarte bune de trai.

– Ați locuit în Moldova șase ani. Ce impresii v-a lăsat țara, cultura și oamenii de aici?

– Sincer să fiu, la început nu mi-a plăcut, pentru că nu cunoșteam tradițiile și nu înțelegeam comportamentul oamenilor. Pur și simplu este o diferență de cultură. Apoi am început să pricep multe lucruri și am realizat că-mi place. În special m-au impresionat oamenii de la sat: ei sunt simpli și ospitalieri, îți oferă tot ce au mai bun. De fiecare dată când venim în Moldova, merg în ospeție la rudele soției, la țară. Sunt niște oameni extraordinari, care mă tratează frumos și mă simt aici ca acasă. Nu spun că toată lumea este bună, dar nicăieri nu vei găsi doar oameni ideali. Sunt și oameni buni, și oameni răi, peste tot e așa. Am apreciat că la voi nu se face discriminare religioasă.

– Ce a urmat după absolvirea Universității noastre?

– După ce am absolvit Universitatea m-am întors în țară și am continuat să învăț pentru examenul

de stat din Israel. Este foarte bine că anul VI nu e prea încărcat și studenții reușesc să se pregătească atât pentru examenul de stat de aici, cât și pentru cel din țara de origine. Examenul de stat din Israel a fost foarte stresant. Testul a inclus 220 de

când încep stagiul, care durează un an. Pe parcursul stagiului, noi mergem câte trei luni în diferite secții de spital, apoi, la recomandarea șefului de secție, ne alegem specialitatea. Eu vreau să mă specializez în endocrinologie. Pentru aceasta trebuie să învăț încă patru ani medicina internă și alți doi – endocrinologia ca subspecialitate. Reiese că voi studia încă șase ani, dar deja combinând cu activitatea. Doar așa pot obține o specialitate.

– Doriți să lăsați un mesaj pentru medicii noștri?

– Nu uitați pentru ce ați venit aici, nu uitați că părinții voștri lucrează zi și noapte pentru a vă susține financiar. Să nu credeți că sunteți cei mai bogați din lume, deoarece nu voi ați muncit pentru acești bani. Să nu uitați de învățatură! Desigur, fiecare om trebuie să facă o pauză de două zile, dar nu două zile să învețe și cinci să se relaxeze. Comportati-vă normal cu lumea, deoarece oamenii de aici sunt simpli și binevoitori, și ați putea chiar să vă faceți mulți prieteni. Vă recomand să vă pregătiți bine de lecții și veți avea succese atât la studii, cât și la examenul de stat. Examenul de stat nu este ceva imposibil! Trebuie să vă pregătiți regulat de seminare și cu siguranță îl veți susține cu succes.

– Aveți un mesaj și pentru profesorii care v-au învățat?

– Da. De fapt, pentru asta sunt aici. Am venit să le mulțumesc personal atât administrației Universității, cât și profesorilor pentru reușita mea. Sunt recunoscător tuturor profesorilor, deoarece fiecare dintre ei s-a străduit să mă învețe ceva. Mulțumesc din suflet pentru cunoștințele oferite și fiecărui om, de la care am învățat măcar un cuvânt, eu le rămân dator toată viața. Sper ca actualii studenți să învețe la fel de bine, pentru că, până la urmă, ei vor deveni medici și în mâinile lor vor fi viețile oamenilor, pe care trebuie să-i trateze, nu să-i ucidă.

– Vă mulțumim pentru interviu și vă urăm mari succese în continuare!

Interviu realizat de Silvia CIUBREI

În data de 16 noiembrie, la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” s-a desfășurat un flashmob cu sloganul Solicitați sfatul unui specialist calificat în domeniul medical înainte de a lua antibiotice. Prin dans și voie bună, 20 de elevi de la Centrul de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo” au atenționat trecătorii referitor la utilizarea prudentă a antibioticelor. Ritmurile latino au atras și studenții internaționali ai USMF „Nicolae Testemițanu”, care s-au integrat rapid în dans alături de colegii lor mai mici. La final tinerii au distribuit materiale informative privind conștientizarea rezistenței la antibiotice.

„Vom ajunge în scurt timp să nu mai avem resurse și arme împotriva infecțiilor. În prezent multe bacterii au dezvoltat rezistență la antibiotice, o răceală banală poate trece lejer în pneumonie și riscăm să pierdem vieți chiar de la naștere. În acest

context, populația trebuie să știe că administrarea antibioticelor se face doar la prescripția medicului”, a declarat Vladimir Bolocan, student-

doctorand în anul II la Catedra de chimie farmaceutică și toxicologică.

Ecaterina Busuioc, șefa Secției controlul infecțiilor nosocomiale, rezistenței antimicrobiene și dezinfecție din cadrul Centrului Național

microbiană ca fiind o problemă de sănătate publică în țara noastră, unde infecțiile banale ca pneumoniile nu vor mai putea fi tratate, iar unele intervenții chirurgicale nu vor mai putea fi efectuate din cauza rezistenței agenților patogeni la antibiotice.

Acțiunea a fost organizată în contextul Săptămânii Mondiale de Conștientizare a Rezistenței la Antibiotice, desfășurată pentru al III-lea an consecutiv în Republica Moldova, la inițiativa Centrului Național de Sănătate Publică și cu suportul Organizației Mondiale a Sănătății. La manifestare au participat studenți, rezidenți, cadre științifico-didactice ale universității noastre.

Menționăm că flashmobul s-a desfășurat în ajunul Zilei Europei de Informare despre antibiotice, marcată anual la 18 noiembrie,

sub egida Centrului European pentru Prevenirea și Controlul Bolilor (ECDC). Cercetările efectuate de ECDC demonstrează că în Uniunea Europeană infecțiile cu bacterii rezistente la antibiotice sporesc cheltuielile pentru sănătate cu circa 1,5 miliarde de euro/an. Peste 380 de mii de europeni contractează anual infecții cu bacterii antibiotico-rezistente, iar 25 de mii dintre aceștia decedază anual din cauza epuizării tuturor resurselor terapeutice.

În Republica Moldova rezistența la antibiotice este într-o continuă creștere și este calificată ca o problemă specială de sănătate. În primăvara anului 2017, Ministerul Sănătății a semnat o metodologie nouă de eliminare a antibioticelor cu reținerea acestora pe o perioadă de 30 de zile în farmacii și prescrierea substanței active pe rețete.

Catedra de epidemiologie – 50 de ani de activitate

Comunitatea universitară a sărbătorit, în octombrie 2017, cea de-a 50-a aniversare a Catedrei de epidemiologie a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova. Cu acest prilej a fost organizată conferința științifică Optimizarea supravegherii epidemiologice în infecțiile nosocomiale. Acțiunea a fost consacrată și Anului Nicolae Testemițanu.

Manifestarea a fost inaugurată de profesorul Olga Cernetchi, prorector pentru asigurarea calității și integrării în învățământ, care a subliniat importanța acestui forum în anul în care toate evenimentele sunt consacrate ilustrului savant și reformator al sistemului de sănătate, marele Nicolae Testemițanu. Prorectorul a menționat evoluția Catedrei de epidemiologie pe parcursul celor cinci decenii de activitate, care a înregistrat mai multe realizări decât un institut de cercetare. Acest fapt este rezultatul eforturilor conjugate ale cadrelor științifico-didactice și ale celui care a condus catedra pe parcursul ultimilor 27 de ani – profesorul universitar Viorel Prisacari, dr. hab. șt. med., membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei – un reformator în domeniul epidemiologiei și al științelor medicale, în general.

Profesorul Viorel Prisacari a prezentat o sinteză despre activitatea Catedrei de epidemiologie, de la fondare și până în prezent, remarcând meritele predecesorilor și ale actualei echipe, care au fortificat baza științifico-didactică și au promovat subdiviziunea pe plan extern. Profesorul a vorbit și despre fondarea Facultății de Medicină Preventivă, în anul 1963, la inițiativa ministrului ocrotirii sănătății Nicolae Testemițanu, și a declarat că se simte mândru că a făcut parte din prima promoție de absolvenți ai acesteia, care, în timp, s-a dovedit a fi unica bază pentru

serviciul sanitaro-epidemiologic, astăzi – medicina preventivă. În opinia Domniei Sale, Nicolae Testemițanu a contribuit la dezvoltarea serviciului de epidemiologie și prin înființarea Cursului de epidemiologie în cadrul facultății de profil.

„Felicit întregul colectiv pentru străduință și eforturile depuse, pentru faptul că nu am dezamăgit predecesorii noștri, mari personalități care au adus o contribuție esențială pe parcursul istoriei în lupta cu epidemiile, și cu care ne mândrim. În același timp, sperăm că calitatea

logie și medicină bazată pe dovezi de la Universitatea de Medicină nr.1 „I. M. Secenov” din Moscova, care a apreciat durabilitatea relațiilor de colaborare dintre cele două catedre și și-a exprimat speranța că acestea vor continua și între tinerele generații.

Aurel Ivan, profesor universitar la Disciplina de asistență primară a stării de sănătate și epidemiologie, Universitatea de Medicină și Farmacie „Gr. T. Popa” din Iași, a rămas impresionat de realizările Catedrei de epidemiologie de la Chișinău și a

instruirii va fi menținută și chiar desăvârșită. În acest sens am toată încrederea, deoarece pe lângă lectorii experimentați, în echipa noastră s-au integrat mai mulți tineri entuziasmați, care deja înregistrează succese”, a conchis academicianul Viorel Prisacari.

Iurie Pânzaru, directorul general al Centrului Național de Sănătate Publică, a declarat că este încântat să lucreze alături de rezidenții și studenții formați la Catedra de epidemiologie, care cunosc baza teoretică, iar la centru aplică cunoștințele, participând la elaborarea politicilor de sănătate publică.

Cu un mesaj de felicitare în adresa echipei Catedrei de epidemiologie a venit și academicianul Nicolai Briko, șeful Catedrei de epidemio-

sugerat ca acestea să fie incluse într-o monografie, care va servi drept dovadă a unei munci asidue pentru generațiile tinere și pentru alți specialiști din acest domeniu.

În cadrul manifestării au fost discutate mai multe subiecte precum: sistemul național de supraveghere epidemiologică în infecțiile asociate asistenței medicale – prezent și viitor; actualități și posibilități de eficientizare a supravegherii epidemiologice și a controlului în infecțiile nosocomiale; factorii de risc în infecțiile septicopurulente nosocomiale de profil ortopedic și traumatologic; internarea și circuitul pacienților – condiții de declanșare a infecțiilor nosocomiale în staționarul de profil pediatric; tuberculoza nosocomială ș.a.

70 de ani de medicină sportivă în Republica Moldova

În octombrie, medicina sportivă din Republica Moldova a marcat 70 de ani de activitate. În acest context, Centrul de Medicină Sportivă „Atletmed” în parteneriat cu Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova, și Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au organizat o conferință științifică.

Manifestarea a fost deschisă de Gheorghe Ștefăneț, directorul Centrului de Medicină Sportivă „Atletmed”, care a calificat acest eveniment util pentru specialiștii în medicină sportivă și reabilitare medicală, fiind informați privitor la noutăți medicale în domeniul cardiologiei sportive, ortopediei, reabilitării medicale și altele.

Rodica Scutelnic, secretar de stat al Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, a menționat că este un mare succes să avem acest serviciu cu o istorie atât de bogată, și anume 70 de ani de evoluție și cu o perspectivă deosebită, ținând cont de ultimele tendințe în domeniul medicinei. „Un centru nu

angajamentului statului de a dezvolta această știință, modul sănătos de viață și promovarea sportivilor din țara noastră”, a conchis oficialul.

Prezent la eveniment, prorectorul pentru educație și probleme sociale al USMF „Nicolae Testemițanu” Marcel Abraș a spus că această aniversare însumează 70 de ani de muncă asiduă, specialiști calificați și, cel mai important, sportivi de performanță pregătiți pentru competițiile naționale și internaționale. „USMF Nicolae Testemițanu este un partener de încredere al sistemului de sănătate din țară, care pregătește specialiști în medicina sportivă. Obiectivul pe care ni l-am propus cu mulți ani în urmă a fost de a crea rezidențiat în medicina sportivă. Acest deziderat a fost îndeplinit cu ajutorul partenerilor noștri din Tartu, de la care am preluat experiența în acest domeniu”, a declarat prorectorul.

La manifestare au fost abordate diverse subiecte: *actualități în medicina sportivă, managementul asistenței medicale în sport, car-*

prea mare, un personal de cca 50 de unități, dar care asigură serviciile necesare și de calitate pentru cei cca 200 de mii de sportivi, dar și având capacitatea de deservire a peste 7000 de pacienți anual. Ne bucură faptul că din 2014 avem rezidențiat în acest domeniu, încă o dovadă a importanței serviciului și

diologia sportivă, traumatologia, ortopedia și reabilitarea, nutriția în sport, promovarea sănătății în medicina sportivă ș.a. La eveniment au participat specialiști în medicină sportivă și reabilitare medicală, antrenori, cadre didactice, cercetători din Estonia, Lituania, Germania, România, Ucraina și Georgia.

Gala Studenților Laureați 2017

Cei mai activi studenți ai Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” au fost premiați în data de 21 decembrie, la Gala Studenților Laureați 2017, organizată de Asociația Studenților și Rezidenților în Medicină.

Colindele, urăturile, muzica și voia bună au încălzit atmosfera în Complexul Sportiv Univer-

marcăm 90 de ani de la nașterea lui Nicolae Testemițanu este un plus de valoare pentru instituția noastră. „Ne-am dori ca peste ani să deveniți cei mai buni specialiști. Tot de ce aveți nevoie este perseverență, seriozitate, atitudine, încredere și veți depăși absolut toate dificultățile și, cu siguranță, veți deveni specialiști competenți pentru sistemul de sănătate atât în țară,

studii, știință, abilități organizatorice, sport, cultură și voluntariat. Cei mai activi tineri ai Universității noastre au primit diplome și premii bănești de la Federația Sindicală „Sănătatea” din Moldova.

Totodată, au fost anunțate și rezultatele concursului *Cel mai frumos cămin în haine de sărbătoare*, lansat în ajunul Crăciunului și a Anului Nou. Astfel, Căminul nr. 8 s-a clasat pe locul I, remarcându-se prin stilul tradițional, cu globulețe realizate din fructe, conuri de brad și alte lucruri găsite prin cămara bucătarilor: basmale, covorașe, pățuri de lână ș.a. Locul II i-a revenit Căminului nr. 17, unde medicii s-au întrecut în ingeniozitate, decorând holul și fiecare ușă într-un stil aparte. Zeci de luminițe, steluțe și globulețe colorate au umplut spațiile căminului, iar una dintre mediciniste a lipit pe unul dintre pereții din hol, din mii de bucăți mici de hârtie, chipul unui câine – simbolul anului 2018. Pe al treilea loc s-a situat Căminul nr. 2, care s-a remarcat prin holul acestui, decorat cu un șemineu artificial și alte elemente specifice sărbătorilor de iarnă. Celelalte edificii participante la concurs – căminele nr. 1, 3 și 11 – au primit diplome de participare.

Gala Studenților Laureați 2017 a întrunit peste 400 de studenți și a fost unul plin de emoții, culoare și surprize frumoase.

sitar, iar luminițele, baloanele colorate, conurile de brad și candelile aprinse au reaprins emoția sărbătorilor de iarnă pentru medicii și alți membri ai comunității universitare.

În deschiderea evenimentului, Olga Cernetchi, prorector pentru asigurarea calității și integrării în învățământ, a menționat că *Gala Studenților Laureați* a devenit deja o tradiție, iar faptul că anul acesta

cât și peste hotare”, i-a încurajat prorectorul Olga Cernetchi.

Cuvinte de laudă și motivație pentru tinerii laureați au adus și ceilalți prorectori, care i-au îndemnat să fie la fel de curajoși, perseverenți și inteligenți, pentru că doar așa vor obține noi performanțe în dezvoltarea personală și profesională.

La ceremonie au fost apreciați studenții cu cele mai bune rezultate la categoriile:

Patru decenii de la fondarea Catedrei de igienă

Catedra de igienă a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova a aniversat, în data de 17 octombrie, 40 de

ani de la fondare. Cu acest prilej, igienistii și-au dat întâlnire la o masă rotundă pentru a face un bilanț al celor patru decenii de activitate.

Evenimentul a fost deschis de Grigore Friptuleac, profesor universitar la Catedra de igienă, care a declarat că aniversarea a coincis și cu celebrarea a 115 ani de la nașterea profesorului Iacob Reznice, Om Emerit, și a 80 de ani de la nașterea profesorilor Victor Vangheli și Vasile Iachim – fondatorul catedrei. Profesorul a făcut o retrospectivă a activității Catedrei de igienă de la fondare până în prezent și a amintit câteva momente din viața și activitatea ilustrului savant Nicolae Testemițanu, în contextul manifestărilor dedicate acestei mari personalități în anul curent.

Conferențiarii universitari Ovidiu Tafuni și Raisa Deleu și asistentul Dumitru Cheptea au vorbit despre contribuția profesorilor omagiați la dezvoltarea celor două catedre de igienă.

Pe parcursul manifestării au fost abordate următoarele subiecte: *eta-*

pele instruirii în domeniul siguranței alimentelor, aspectele evoluției igienei medicale în spațiul basarabean, optimizarea procesului de instruire a viitorilor specialiști în sănătate publică la Catedra de igienă, sănătatea

sortimente de pâine și probleme de sănătate la elevii supraponderali ș.a.

Actualmente, la catedră se pune accentul pe îmbunătățirea continuă a procesului didactico-metodic, dezvoltarea științei igi-

ocupațională în Republica Moldova: realizări și perspective, experiența de participare a colaboratorilor catedrei în cadrul unor proiecte naționale și internaționale, estimarea consumului de produse zaharoase și efectele acestora asupra stării de sănătate, estimarea igienică a valorii nutritive la diverse

enice, elaborarea și implementarea metodelor efective de ocrotire a sănătății populației, de profilaxie a maladiilor, conlucrarea științifico-practică cu medicii igienisti din Serviciul de Supraveghere de Stat a Sănătății Publice în vederea perfecționării activității profesionale ș.a.

Morfologia omului – cărți vechi și rare din Colecția „B. Perlin și V. Covaliu”

La începutul anului academic 2014-2015 Biblioteca Științifică Medicală a USMF „Nicolae Testemițanu” a beneficiat de o donație de 63 de exemplare de carte veche și rară din domeniul anatomiei, oferită de Valeriu Covaliu, conf. univ., dr. șt. med., care în 2017 a completat-o cu încă 29 de titluri. Starea de conservare a unor publicații donate s-a constatat fragilă, cu deteriorări fizico-mecanice și a necesitate intervenții de restaurare, efectuate de personalul Secției colecții speciale.

La propunerea donatorului, colecția a fost denumită Colecția „B. Perlin și V. Covaliu”, datorită faptului că o parte dintre publicații provin din biblioteca personală a profesorului Boris Perlin, dr. hab. șt. med., Om emerit în științe, savant de talie internațională și pedagog de vocație. Profesorul B. Perlin a deținut mai mulți ani postul de șef al Catedrei de anatomie a omului și a fost conducător științific la teza de doctor a lui V. Covaliu.

Pe parcurs, colecția a fost îmbogățită prin contribuția altor personalități cu renume în domeniul morfologiei: acad. V. Kuprianov, profesorii A. Lavrentiev, V. Ukrainski, A. Otelin, V. Parfentiev, care au activat la Catedra de anatomie a omului, încă de la fondarea Institutului de Stat de Medicină din Chișinău, din 1945.

Donația include mai multe titluri de carte ce țin de domeniul

medicinii, anatomiei descriptive și topografice, morfologiei ș.a., editate în sec. XIX-XX, în limba rusă, franceză, germană, engleză și bulgară. O valoare deosebită prezintă tratatele și atlasurile de anatomie umană, anatomie topografică, manualele și tratatele de anatomie microscopică (histologie).

Colecția este valoroasă și prin faptul că înglobează materiale privind diverse compartimente ale morfologiei, opere clasice ale somităților în materie, cum ar fi: R. Krause (1865-1939) – renumit anatomist german, specialist în histologie; Ph. Stohr (1849-1911) – anatomist și histolog german; J. Botar – histolog ungar ș.a.

Menționăm, de asemenea, edițiile rare din domeniul anatomiei descriptive și funcționale: J.-N. Masse. *Petit atlas complet d'anatomie descriptive du corps humain, 1852* („Mic atlas complet de anatomie descriptivă a corpului uman”); L. Testut, P. Poirer. *Traité d'anatomie humaine. T. I-V. – 1896-1901* (renumitele „Tratate de anatomie umană” în 5 volume); П. Лесгафт. *Основы теоретической анатомии, 1905* („Bazele anatomiei teoretice” de P. Lesgaft); А. Раубер. *Руководство Анатомии человека. Том 2-6, 1910-1915* („Ghid de anatomie umană” de A. Rauber, tratat în 6 volume); Г. Корнинг. *Топографическая анатомия, 1931* („Anatomia topografică” de H. Corning) ș.a.

Merită atenție și publicațiile mai recente, editate în sec. XX: В. Войно-Ясенецкий. *Очерки эволюции хирургии, 1956* („Eseuri de chirurgie purulentă” de V. Voynolashenețki); *Клиническая рентгенодиагностика. Т. 1-5, 1983-1985* („Radiologie clinică” în 5 volume); *Курортология и физиотерапия. Т. 1-2, 1985* („Curortologia” în 2 volume); *Основы космической биологии и медицины. Т. 1-3* („Bazele biologiei și medicinei spațiale” în 3 volume - publicație comună a academiei de științe SUA și URSS); *Иммунология. Т. 1-3, 1987* („Imunologia” în 3 volume) ș.a.

Pe cărți este aplicat Ex Libris-ul - ștampila „Dr. Valeriu Covaliu, conf. universitar anatomie”, dar se întâlnesc și alte ștampile, semnături personale, dedicații și autografe.

În perioada 16 octombrie-17 noiembrie 2017, valoroasele publicații au fost expuse publicului larg în cadrul expoziției „Cărți vechi și rare de anatomie a omului din Colecția „B. Perlin și V. Covaliu”. Zilele Universității USMF „Nicolae Testemițanu” 2017, care s-a desfășurat în Sala de lectură nr. 3 a Bibliotecii Științifice Medicale. Expoziția a fost vizitată de profesori universitari, medici, rezidenți, studenți, care au manifestat un interes deosebit pentru lucrările expuse.

L. Karnaeva, director, Biblioteca Științifică Medicală
N. Șoroc, șef secție Colecții speciale, BSM

In memoriam

Trecerea în neantul veșniciei a acestor mari personalități este o mare pierdere pentru învățământul superior medical și medicina autohtonă. Au rămas îndurerate familiile, rudele, colegii, prietenii, toți cei dragi și apropiați sufletului, care le-au apreciat capacitățile, devotamentul profesional și înaltul spirit uman. De datorita noastră sacră este să le păstrăm vie amintirea.

O filă pierdută din preistoria USMF „Nicolae Testemițanu”

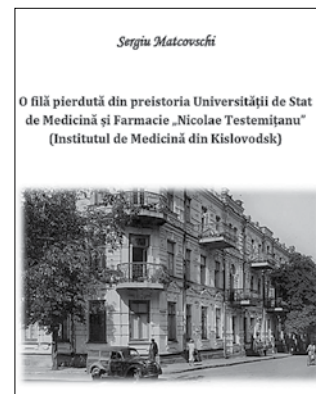
O FILĂ PIERDUTĂ din preistoria USMF „Nicolae Testemițanu” – astfel a intitulat profesorul universitar Sergiu Matcovschi broșura ce înglobează informații noi despre preistoria Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova.

În mod cronologic, într-un stil accesibil și coerent, autorul descrie evenimentele care au anticipat înființarea Institutului de Stat de Medicină din Chișinău. Ce se ascunde de fapt în spatele puținelor documente oficiale pe care le avem la dispoziție? Care este motivul real pentru care a fost transferat Institutul de Stat de Medicină din Kislovodsk la Chișinău? - sunt doar câteva dintre întrebările la care ne răspunde profesorul Matcovschi.

După începutul războiului, or. Kislovodsk a fost transformat într-o bază de spitale militare. În luna august 1941, scrie autorul, în sanatoriile, pensiunile și hotelurile din oraș funcționau 36 de instituții spitalicești.

În 1943 armata germană se retrage din Kislovodsk, iar în februarie 1943 pierde bătălia de la Stalingrad. Starea de spirit era una optimistă, toată lumea aștepta nu numai înfrângerea lui Hitler și instalarea păcii, dar și o societate mai liberă și democratică. Așteptările însă au fost zadarnice. Teroarea, presiunile, exilurile și execuțiile au continuat încă mulți ani. Prin urmare, atât oamenii simpli, cât și personalitățile de vază, doctori și savanți renumiți la nivel mondial riscau să ajungă în închisori sau să fie deportați. Institutul de Stat de Medicină din Kislovodsk nu a fost o excepție, acesta fiind exilat la Chișinău, împreună cu cadrele științifico-didactice, studenții și baza tehnico-materială.

Spre bucurie sau spre tristețe, s-au atins două scopuri: au fost pedepsiți „trădătorii”, iar în RSSM s-au pus bazele

învățământului superior medical, care a soluționat, în măsura posibilităților de atunci, formarea și asigurarea cu medici specialiști, de care ducea țara lipsă. Această „nenorocire” pentru personalul din Institutul de Medicină din Kislovodsk s-a transformat într-o „fericire” pentru Moldova, menționând autorul în lucrarea sa. Astfel, Institutul de Stat de Medicină din Chișinău a moștenit vechile și frumoasele tradiții didactice și științifice ale celor mai valoroase școli în domeniul medicinei din Rusia, care activau după modelul școlilor medicale germane.

Răsfoind publicația, găsim detalii și despre activitatea profesorilor A. Zubkov, S. Rubașov, A. Lavrentiev ș.a. Mai multe amănunte despre aceștia și nu doar, veți găsi lecturând broșura.

Felicitări autorului pentru intenția nobilă și pentru această realizare editorială, pentru truda asiduă prin arhive. Îi dorim mari succese în continuare pentru punerea în lumină a adevărului istoric, întru elucidarea evenimentelor legate de fondarea Alma Mater și transmiterea cunoștințelor noilor generații.

Profesorul Ion LUPAN

La 22 noiembrie, la vârsta de 65 de ani, a încetat să mai bată inima profesorului universitar Ion Lupan, decan al Facultății de Stomatologie, șef al Catedrei de chirurgie oro-maxilo-facială pediatrică, pedodonție și ortodonție, membru corespondent al Academiei de Științe a Moldovei.

A fost un talentat savant și renumit chirurg pediatru, care și-a consacrat viața organizării serviciului de chirurgie oro-maxilo-facială pediatrică din Republica Moldova. A fondat și a condus Secția de chirurgie oro-maxilo-facială a Spitalului Clinic Republican pentru Copii *Emilian Coțaga* timp de 35 de ani.

Experimentatul pedagog și ilustrul manager Ion Lupan a organizat procesul de instruire a medicilor stomatologi și a contribuit la racordarea Facultății de Stomatologie la standardele internaționale. Astfel, în anul 2016, facultatea obține certificatul de acreditare internațională al Consiliului Dentar din statul California, SUA. A fost președinte în exercițiu al Asociației Stomatologilor din Republica Moldova și al Asociației Chirurgilor Oro-Maxilo-Faciali din RM, specialist principal în stomatologie al Ministerului Sănătății.

Datorită abilităților manageriale și profesionale excepționale, Ion Lupan a fost membru al Asociației Europene de Chirurgie Cranio-Maxilo-Facială, al Asociației Europene pentru Educație în Stomatologie și al Federației Internaționale a Stomatologilor. A îndeplinit funcția de expert în problemele de sănătate al Consiliului Național de Evaluare și Acreditare în Sănătate, președinte al Consiliului științific specializat. A fost fondatorul și redactor-șef al revistei *Medicina Stomatologică*, membru al colegiilor de redacție ale revistelor științifice *Curierul medical*, *Revista de Științe ale Sănătății din Republica Moldova*, *Ortodonție și ortopedie dento-facială*, *Romanian Journal of Oral Rehabilitation*.

Pentru merite deosebite și activitate prodigioasă, prof. Ion Lupan a fost decorat cu medalia *Nicolae Testemițanu* (2005), medalia *Dimitrie Cantemir* a AȘM (2012) și Ordinul *Gloria Muncii* (2016), Diplomă de apreciere a *Cleft Lip and Palate Foundation* (2000), Diplomă de gradul I a Guvernului RM (2009, 2015), Diploma de Onoare a Ministerului Educației și Cercetării al României (2016).

Lacrimile Inimii...

(În memoria Marelui Om, Savant, Pedagog, Prieten adevărat - Ion Lupan)

A ars o Licoare,
S-a stins un Om-Soare.
El, Omul, s-a stins,
S-a stins neînvins.
S-a stins un bun Om,
Dintr-un binom -
Din Soț și Soție,
Ce-au dat avuție.

Au dat pentru țară,
O mare Comoară:
Frumoși, doi feciori,
Bravi, nalți pân' sub nori.
...Și-ai fost tu, loane,
Izvor pentru oameni,
Izvor, bunătațe,
Prin Muncă și Fapte...

...Decan, Președinte,
Purtate cu cinste.
Și nu doar Decan,
Dar plin de elan,
Și-ai cultivat
Medici bravi pentru Stat,
Pentru-o țară și-o Lume...
Medici cu rațiune,
Cu-o curată Morală,
Pentru sănătatea orală.
Ieri chirurg renumit,
Azi de neînlocuit!

Tu ai lăsat adâncă
Cărare-n chirurgie,
Chiar de-ai fost ca o stâncă,
Dar ai ars - o făclie.

Trezește-te, loane,
Din somnul de vecie,
Azi țara e-n pocloane,
C-ai fost Om - omenie.

Te plânge azi soția,
Te plâng cu dor feciorii.
A țării e în lacrimi fața,
Că tu ai plecat în glorie...

...A ars o Licoare
S-a stins un Om-Soare!...
Ioane, te-ai stins,
Dar ai rămas neînvins...

Valeriu Burlacu,
dr. șt. med., profesor universitar,
Catedra de stomatologie
terapeutică

Profesorul Constantin EȚCO

Profesorul universitar Constantin Ețco a trecut în eternitate în data de 19 decembrie, la vârsta de 76 de ani. Este fondatorul Catedrei de economie, management și psihopedagogie în medicină, pe care a condus-o mulți ani cu perseverență, și al Asociației de Economie, Management și Psihologie în Medicină, vicepreședinte. Întreaga sa activitate și-a dedicat-o problemelor stringente de medicină socială, dezvoltării sistemului de sănătate.

În calitate de prodecan al Facultății de Medicină Generală și decan la studii postuniversitare (internatură, secundariat clinic, doctoratură și postdoctoratură) a contribuit la elaborarea și implementarea conceptului de reorganizare a sistemului de pregătire a cadrelor medicale, reușind să introducă rezidențiatul ca formă nouă de instruire postuniversitară a medicilor.

Grație activității desfășurate în calitate de specialist al Ministerului Sănătății, a contribuit la elaborarea Politicii Naționale de Sănătate, a Strategiei de dezvoltare a sistemului de sănătate în perioada 2008-2017, a Legii cu privire la serviciul de supraveghere a sănătății publice ș.a. Domnia Sa este unul dintre autorii de bază ai actelor normative privind implementarea sistemului asigurărilor medicale obligatorii în RM, participând activ la aplicarea acestei noi forme de organizare a asistenței medicale populației din țară și în calitate de membru al Consiliului de administrare al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină.

A exercitat funcția de președinte și cea de membru al Seminarului științific de profil *Medicină Socială și Management*, șef al Secției științe medicale și farmaceutice în cadrul Consiliului Național pentru Acreditare și Atestare. Talentul organizatoric, exigența în

cercetare și rigurozitatea profesională au fost principalele calități pentru care a fost ales academician al Academiei Internaționale „Noosfera”, membru corespondent al Academiei Internaționale de Management, membru al Academiei Internaționale de Informatică pe lângă ONU, doctor honoris causa al Academiei de Științe Înalte din România, membru al colegiilor de redacție a mai multor reviste științifice: *Revista de Științe ale Sănătății din Moldova*, *Curierul medical*, *Info-Med*, *Buletinul Academiei de Științe (Științe medicale)*, *Igienă și Sănătate Publică din România* ș.a.

Pentru merite deosebite în activitatea didactică și cea de cercetare, prof. Constantin Ețco a fost decernat cu medalia *Veteran al muncii* (1987), medalia *Dimitrie Cantemir* a AȘM (2011), medalia *Nicolae Testemițanu* (2011), Ordinul *Gloria Muncii* (2012), Diploma Guvernului RM de gradul I (2011); a fost desemnat Laureat al Premiului Academiei de Științe a Moldovei (2007, 2012), Laureat al Premiilor în Sănătate pentru „Întreaga carieră medicală” (2012), Laureat al Premiului Național în domeniul sănătății (2016) ș.a.

ASRM și-a ales echipa de autoguvernare

Asociația Studenților și Rezidenților în Medicină (ASRM) și-a ales, în data de 7 decembrie, echipa de autoguvernare.

Astfel, Gheorghe Buruiană, student în anul VI la Facultatea de Medicină nr. 1, care a deținut interimatul funcției de președinte al organizației mediciniștilor, a fost ales în unanimitate președinte al ASRM. Valeria Turcan, studentă în anul VI, Olga Clipii, studentă în anul III, și Iurie Noroc, student în anul V, toți de la Facultatea de Medicină nr. 1, au fost desemnați, prin vot, vicepreședinți.

Întreprinse de mediciniști pe parcursul anilor 2014-2017. Printre proiectele grandioase implementate se regăsesc Congresul MedEspera, workshopul Basic Surgical Skills, proiectele internaționale TEMP, TransMed, Viamedica, Medes, Twinning Chișinău-Munich. ASRM a reușit să stabilească relații de colaborare cu IFMSA (The International Federation of Medical Students' Associations), EMSA (The European Medical Students Association), FASMR (Federația Asociațiilor Studenților în Medicină din România), Asociația

În calitate de reprezentant al Facultății de Medicină nr. 2 a fost înaintat Haig Manuel, student în anul III, al Facultății de Stomatologie – Galina Panuș, studentă în anul III, iar delegatul Facultății de Farmacie este Radu Cazac, student în anul IV. Totodată, au fost aleși membrii Comitetului sindical studențesc în Federația Sindicală „Sănătatea” din Moldova, membrii Consiliului de cenzori și reprezentantul ASRM la Congresul al VIII-lea al Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova.

Prezent la eveniment, rectorul Ion Ababii a îndemnat tinerii să fie mai deschiși și să-și expună opiniile și doleanțele, să pășească cu fermitate spre schimbări, să participe la elaborarea politicilor pe care le adoptă Universitatea, pentru că toate acestea tind să alinieze activitatea instituției la standardele europene.

Invitatul special la conferința electivă Aurel Popovici, președintele Federației Sindicale „Sănătatea” din Moldova, a remarcat entuziasmul mediciniștilor și a apreciat participarea acestora la diverse activități de promovare a modului sănătos de viață, aducând un plus de imagine atât Universității, cât și Federației.

Gheorghe Buruiană a prezentat darea de seamă a activității ASRM – o trecere în revistă a acțiunilor

științifică a Studenților din Cernăuți, Asociația Akjunis din Kazahstan. În ultimii trei ani, membrii ASRM au participat activ la diverse acțiuni sociale: *Donează sânge, fii eroul, Consolidarea controlului Tuberculozei în RM, Bazele ajutorului medical de urgență pentru liceeni, Ziua mondială a conștientizării autismului, O inimă sănătoasă pe viață!*, *O jucărie aduce bucurie!*, *Ziua mondială a inimii* ș.a. Un aport considerabil îl au mediciniștii și în domeniul culturii, remarcându-se la edițiile TVC-ului intra- și interuniversitar, clasându-se, de fiecare dată, în topul celor mai buni studenți umoriști.

Victor Șchiopu, student-doctorand, anul II, specialitatea Chirurgie, a făcut o radiografie a misiunii, a statutului și a obiectivelor realizabile ale ASRM, care, în opinia lui, este acea entitate ce educă și cultivă în persoana studentului responsabilitatea, dragostea de țară și neam, devotamentul față de Universitate, calitățile de cercetător științific, fără de care nu poate exista un tânăr medic în condițiile actuale.

La conferință au participat peste 240 de studenți și rezidenți, rectorul și prorectorii Universității, decanii și prodecanii facultăților și alți invitați.

O nouă cantină în Campusul studențesc

O NOUĂ CANTINĂ a fost deschisă în luna octombrie, în Campusul studențesc al Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova. Noul local, denumit Aloha, ce înseamnă „Salut” în limba hawaiiană, are o capacitate de 90 de locuri, iar bucatele variate sunt pregătite de bucătari din Moldova și din India.

Cantina se distinge prin interiorul modern, pereții decorați cu tapete în formă de ziare, mobilierul de lemn masiv și scaunele tapitate cu catifea.

Programul de activitate este între orele **9:00-21:00**, perioadă în care, la solicitare, pot fi prestate servicii de catering în toate căminele studențești ale Universității. Un prânz costă de regulă între 30 și 50 de lei.

Potrivit rectorului Ion Ababii, administrația Universității este preocupată continuu și de studenții altor

state care își fac studiile la noi, în special, pentru cei din India, o țară cu tradiții culinare specifice, și depune eforturi constante ca să le fie asigurate cele mai bune condiții de studii și de trai, astfel încât tinerii să devină buni specialiști și să profeseze medicina la ei în țară.

Muhammed Sidhiq, student în anul III la Facultatea de Medicină nr. 2, a declarat că este entuziasmat de deschiderea acestui local, deoarece, în opinia lui, studenții din India au nevoie să mănânce bucatele specifice lor. Medicinistului îi place și mâncarea tradițională a țării noastre, în special mămăliga și zeama de pui, iar dintre bucatele indiene preferă Biryani - friptură de pui cu orez.

Cantina Aloha a fost deschisă ca rezultat al solicitărilor crescând ale studenților la cantina cu bucătărie indiană Salt N'Pepper, care și-a început activitatea în septembrie anul trecut.

Ajutorul medical de urgență promovat de mediciniști

Pe parcursul ultimilor două luni, Asociația Studenților și Rezidenților în Medicină (ASRM) au desfășurat un proiect pilot de educație medicală în mai multe licee din Chișinău, Ialoveni și Strășeni. Elevii din clasele liceale ale acestor instituții au fost instruiți cum să acționeze când o persoană are nevoie de ajutor medical, atât direct, prin manevre specifice, cât și indirect, oferind informații corecte serviciilor de salvare.

Instruirile s-au desfășurat în cadrul proiectului ABC bazele ajutorului medical de urgență pentru liceeni, dezvoltat de programul de granturi Cetățenii acționează și derulat de FHI360 cu susținerea financiară a Agenției Statelor Unite pentru Dezvoltare Internațională (USAID).

În data de 11 decembrie, a fost organizată o masă rotundă, la care au participat studenți și rezidenți ai USMF „Nicolae Testemițanu” - formatorii, și elevii, profesorii - beneficiarii de instruire, parteneri și finanțatori. Evenimentul a avut scopul de a analiza impactul proiectului, punctele forte, observațiile și sugestiile venite din perspectiva atât a formatorilor voluntari, cât și a celor care au beneficiat de instruire. Grație acestuia, au fost instruiți cca 1500 de elevi din 32 de licee din

mun. Chișinău și din raioanele Ialoveni și Strășeni. De asemenea, s-au discutat și posibilitățile de prelungire a proiectului.

„Rugăm organizatorii și finanțatorii să continue proiectul și să nu se limiteze la numărul de elevi și

și-au făcut planuri de a merge să-și continue studiile la Medicină.

Gheorghe Buruiană, președintele ASRM, a menționat că scopul proiectului a fost atins, fiind instruit numărul de elevi planificat inițial. „Am avut o colaborare productivă

profesori instruiți la moment. Elevii au fost atât de entuziasmați încât nu doreau să plece de la curs”, a comentat Vitalie Cobzac, directorul adjunct pentru educație al Liceului Teoretic „Ștefan cel Mare” din Chișinău.

Laurențiu Rafca, elev în clasa a 11-a la Liceul Teoretic Român-Francez „Gheorghe Asachi”, a spus că aceste două ore de instruire au fost foarte interesante și deja mai mulți colegi

cu acești elevi și suntem siguri că ei sunt bine instruiți de a acorda primul ajutor medical conform Protocolului ABC de resuscitare cardio-respiratorie”, a declarat președintele ASRM.

La final, coordonatorii proiectului au înmănat instructorilor diplome pentru participare și contribuție semnificativă în acest proiect de importanță vitală.

Viitorii medici donează sânge și dăruiesc viață

În data de 30 noiembrie 2017 s-a desfășurat campania Donează sânge! Dăruiește o picătură de viață!, organizată tradițional de Asociația Studenților și Rezidenților

dintre pacienții cu afecțiuni grave, au stat în rând lângă Aula Nicolae Eșanu pentru a-i ajuta în acest fel. Rând pe rând, aceștia s-au înregistrat, au trecut examenul medical

în Medicină, cu suportul Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”. La acțiune au participat 149 de donatori – studenți și angajați ai instituției noastre și nu doar.

Viitorii doctori, conștienți de necesitatea sângelui pentru mulți

și cel de laborator la specialiștii Centrului Național de Transfuzie a Sângelui, după care au mers la donarea propriu-zisă.

Maria Filimon, studentă în anul II la Facultatea de Medicină nr. 1, a spus că este pentru a unsprezecea oară când donează sânge și mereu o face cu multă satisfacție. „Am o gru-

pă sanguină rară și consider că este foarte important să donez. Chiar dacă, atunci când vin aici, pierd o jumătate de oră, în schimb salvez o viață”.

„Dacă pot, de ce să n-o fac”, a menționat Andrei Batîr, medicinist în anul III la aceeași facultate, care a participat la campanie pentru a pa-tra oară.

Angajată la USMF „Nicolae Testemițanu”, Svetlana Cernei, șefa Secției de admitere, documentare și evidență a studenților internaționali, a relatat că este la a șaptea donare de sânge, iar dorința de a lua parte la astfel de acțiuni a apărut atunci când a început să lucreze cu studenții de la Medicină, văzând cât de multă dăruire și sacrificiu presupune acest domeniu.

Prin participarea lor, membrii comunității universitare au demonstrat, încă o dată, că sunt receptivi și solidari la acțiunile sociale, iar prin exemplul viitorilor medici, încurajează oamenii sănătoși să se alăture acestei campanii de donare a sângelui, în vederea salvării celor pentru care fiecare picătură este o nouă șansă la viață.

Burse obținute de studenții farmaciști

Zece studenți de la Facultatea de Farmacie a Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” din Republica Moldova au devenit câștigătorii unui concurs de burse organizat de o companie farmaceutică din capitală. Bursierii vor primi câte o mie de lei timp de nouă luni, începând cu octombrie 2017.

La concurs au participat studenții din anii IV și V de studii, sarcina lor primară fiind să scrie un eseu la tema *O carieră de succes în domeniul farmaceutic*. Autorii celor mai bune lucrări au fost selectați pentru etapa a doua – interviul, unde fiecare dintre ei a încercat să se „vândă” cât mai scump prin competențele de comunica-

re și de analiză pe care le posedă.

Ana Musteață, studentă în anul IV, este una dintre beneficiarele acestui proiect. Tânăra a rela-

tat că participarea la acest concurs a fost mai mult o provocare de a se dezvolta și de a-și evalua abilitățile personale, astfel încât să-și atingă scopul – acela de a deveni un farmacist bun. Pentru Ana, farmacia este o simbioză de specialități, iar a fi un farmacist bun înseamnă, totodată, să fii și psiholog, și chimist, și analist, și consilier pentru beneficiari.

Lilia Șutchevici, reprezentant al Farmaciei Felicia, a precizat că prin această inițiativă s-a pus accentul pe dezvoltarea competențelor profesionale a viitorilor farmaciști.

Felicitări câștigătorilor, mult curaj și perseverență studenților la înscrierea pentru diverse programe și concursuri de burse!

Studentii și rectorul la un dialog constructiv

În data de 13 decembrie curent, a avut loc tradiționala întrunire anuală a studenților Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu” cu rectorul Ion Ababii. La întrevvedere au participat peste 70 de mediciști autohtoni și internaționali, reprezentanți ai tuturor facultăților, dar și Didina Nisteanu, secretarul științific al Senatului, și Silvia Stratulat, șefa Departamentului Didactic și Management Academic.

În cadrul întrunirii, studenții au primit răspunsuri la o serie de întrebări legate de procesul de studiu, reușita studenților, metodele de evaluare a cunoștințelor curente și finală, efectuarea practicii în clinicile universitare, aprovizionarea cu manuale ș.a. Totodată, a fost discutată metoda de formulare a

testelor și care ar fi soluțiile pentru ca acestea să reprezinte o oportunitate de îmbunătățire a calității predării și învățării. În acest context, academicianul Ion Ababii a îndemnat studenții să colaboreze, să fie deschiși și obiectivi în evaluarea procesului didactic și să vină cu propuneri de îmbunătățire continuă a tuturor activităților desfășurate în universitate, astfel ca, într-un final, Universitatea să formeze medici și farmaciști competenți și profesio-

O problemă stringentă, care a stârnit discuții aprinse, este deplasarea studenților de la Mălina Mică în Centru și invers, fapt ce creează mari dificultăți în organizarea orarului și desfășurarea procesului didactic. Profesorul Ababii a accentuat că adresările instituției către Primăria mun. Chișinău nu s-au încununat cu succes, astfel, în prezent, se caută posibilități de închiriere a autobuzelor pentru a asigura deplasarea în ambele direcții atât a cadrelor didactice, cât și a studenților. O altă soluție ar fi ca o parte dintre catedrele amplasate în blocurile didactice din sectorul Centru să fie transferate la Mălina Mică.

Un alt subiect la ordinea zilei a vizat condițiile de trai în căminele studențești. La acest capitol, rectorul Ababii a menționat că unele dintre acestea urmează să fie renovate în următorul an și, de asemenea, se preconizează un proiect de amenajare a unor spații de odihnă și recreere în Campusul studențesc de pe str. Mălina Mică, prin construcția unui hăuz și amenajarea unei zone verzi în fața Căminului nr. 10. Mediciștii au votat în unanimitate pentru implementarea acestui proiect.

La final, fiind în ajunul sesiunii de iarnă, rectorul a îndemnat tinerii să fie stăruitori și să învețe bine, să participe activ în activitățile curriculare și extracurriculare și în implementarea strategiei de dezvoltare instituțională, iar pe viitor, când vor deveni medici specialiști, să rămână și să profeseze aici, acasă, deoarece sistemul național de sănătate are nevoie de ei.

niști. Rectorul a subliniat că profesorii depun eforturi în actualizarea programelor de studii în conformitate cu cerințele Acordului de asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, și anume cu cele ale Federației Mondiale pentru Educație Medicală și ale Asociației Școlilor Medicale din Europa.

Tratamentul umoristic al mediciștilor

SELECȚIONATA anilor I-III a câștigat marele trofeu al TVC-ului intrauniversitar cu genericul Urmașii lui Testemițanu, desfășurat în data de 16 noiembrie 2017, la Palatul Republicii din capitală.

Echipa campionilor, care a învins cu scorul de 12 puncte, a fost constituită din membrii echipelor MRS, studenți din anul III la Facultatea de Stomatologie, și Sweet Dreams, anul I-II la Facultatea de Medicină nr. 1. Pe locul secund s-a clasat selecționata rezidenților, echipa 7Up, cu 11,1 puncte, campioni TVC în anii 2013-2014, iar pe cel de-al treilea loc s-a poziționat selecționata anilor IV-VI, cu 10,1 puncte, formată din echipa Uzzi, studenți în anul IV, Hot Doc, studenți în anul V, dubli campioni TVC 2015-2016, Blend ah Med, anul IV, Sunny People, anul VI, Sănătate publică, de la facultățile de Medicină și Stomatologie.

Participanții au avut de realizat trei probe: *Prezentarea*, *Biatlon muzical* și *Tema pentru acasă*. Pe lângă glumele despre politicienii din Republica Moldova, mediciștii au abordat tradițiile moldovenilor, fenomenul migrației, corupției și sărăciei, prostia omenească, comunicarea medic-pacient și, nu în ultimul rând, viața studentască.

Prestanța mediciștilor a fost apreciată de un juriu select, în componență: profesorului universitar Victor Botnaru, șeful Disciplinei de pneumologie și

alergologie, președinte, Andrei Romancenco, directorul Centrului Universitar de Simulare în Instruirea Medicală, Silvia Ciubrei, șefa Departamentului Comunicare și Relații Publice (DCRP), Leonid Gorceac, specialist în DCRP, Victor Șchiopu, directorul Campusului studențesc, Gheorghe Bîlici, renumit epigramist, și Ana Chicu, manager, compania Enter.

De această dată, pentru membrii juriului a fost introdusă o regulă mai specială – fiecare dintre ei a trebuit să ofere un cadou simbolic celui mai bun TVC-ist. Astfel, tinerii au primit în dar un tablou, o colecție de gadgeturi pentru telefoane, cărți, un prosop pentru plajă cu logoul selecționatelor naționale de fotbal a Italiei, o casetă cu melodii alese ale legendarilor formații universitare Bioton ș.a.

La final, doctoranzii de la Zebra Show au demonstrat un master-class excepțional, ținând sala într-un hohot continuu, provocat de glumele pline de savoare și culoare.

Actuala ediție a TVC-ului mediciștilor a fost dedicată distinsului savant și profesor Nicolae Testemițanu. Manifestarea a fost organizată de Asociația Studenților și Rezidenților în Medicină cu suportul administrației Universității, care a oferit în dar tuturor echipelor cadouri marca USMF „Nicolae Testemițanu”. La rândul ei, ASRM a apreciat simțul umorului al studenților cu trofee și medalii simbolice *Urmașii lui Testemițanu*.

UNIVERS SPORTIV

Programul Zilelor USMF „Nicolae Testemițanu” a inclus o serie de competiții sportive, care s-au desfășurat în perioada 9-18 octombrie. Disputele au avut loc în edificiile sportive universitare.

La „sportul minții” - șahul - mai ingenioși s-au dovedit a fi Ilia Chislecov, anul I la Facultatea de Medicină nr. 1, și Anna Cristioglo, anul V la Medicină Preventivă. Jocul de dame a fost câștigat de Viorel Guțu, anul VI, Medicină nr. 1, și de aceeași Anna Cristioglo, anul V la Sănătate Publică.

S-au distins prin măiestrie, reacție, mobilitate în întrecerile la tenisul de masă Adrian Vărlan, anul IV la Facultatea de Farmacie, și Gabriela Gafin, anul II la Medicină nr. 1, care s-au clasat pe primul loc.

Campioni la badminton au fost recunoscuți studenții din anul VI Chiril Cernov și Valeria Țurcanu, Medicină nr. 1.

Cei mai puternici la ridicarea greutății au fost Andrei Vascan, anul VI la Medicină nr. 1, și Nicolai Andronovici, anul III la Facultatea de Stomatologie.

Spectaculoase au fost competițiile la volei, baschet, fotbal în sală, care au adunat mulți suporteri. Echipa de volei declarată învingătoare a evoluat în următoarea componență: Sergiu Vladov, rezident, anul I, Victor Doina, anul I, Medicină nr. 1, Victoria Neagu, anul V, Stomatologie, Inga Ceaglei, anul II, Stomatologie, Ariadna Cenușă, anul V, Medicină nr. 1, și Mihai Vrabie, anul I, Medicină nr. 1.

La fotbal în sală pe primul loc s-a situat formația alcătuită din: Eugen Arsenii, anul V, Medicină nr. 1, Iurie Scutelinic, anul II, Stomatologie, Artem Artiimov, anul III, Stomatologie, Serghei Arnaut, anul IV, Cristian Stâncă, Constantin Roznovan și Daniel Bulat, studenți în anul II, Medicină nr. 1.

La baschet învingătoare a de-

nit echipa în componență: Dionisie Pleșca, anul III, Stomatologie, Eugen Ihtimovschi, rezident, anul II, Vadim Rusu, anul III, Stomatologie, Elena Molea, anul V, Stomatologie, și Victoria Molea, anul V, Medicină nr. 1.

Câștigătorii premiilor I, II și III de la fiecare probă au fost distinși cu medalii, diplome și premii bănești din partea ASRM și a Clubului sportiv.

Angajații Universității au concurat la tenis de masă, șah, joc de dame și volei. În echipa învingătoare la tenis de masă au evoluat: Alexei Bojonca – Iulia Popov. Câștigătoare la badminton a fost declarată echipa compusă din: Gheorghe Ghidirim, Alexei Bojonca și Svetlana Miron. La șah pe primul loc s-au situat Porfirii Cazac și Aliona Gherman, iar la jocul de dame Alexei Sofroni și Tatiana Cernov. Proba de baschet l-a avut învingător pe Vladimir Diaconu. Campioni la volei au devenit jucătorii Oleg Solomon, Corneliu Munteanu, Iurie Țarălungă și Ghenadie Bezu.

Premianților le-au fost înmânate medalii, diplome și premii bănești oferite de reprezentanții Comitetului sindical.

* * *

În zilele de 20 și 21 octombrie, echipa de volei a profesorilor USMF „Nicolae Testemițanu” a participat la un turneu găzduit de orașul Bacău, România, concurând alături de formațiile din Sibiu, Brașov, Fălticeni, Ungheni, precum și de echipa *Legenda* din Chișinău. În partida decisivă, sportivii noștri au jucat în compania echipei de veterani din Sibiu. Sportivii chișinăuieni au fost superiori la toate capitolele și au obținut o victorie clară cu 2-0, situându-se astfel pe primul loc în clasament.

Trânta națională

În data de 14 noiembrie 2017, în Complexul Sportiv Universitar s-a desfășurat competiția la *trântă*. La individual, conform formulei de eliminare după o singură pierdere, fără a ține cont de categoria de greutate, au fost admiși numai studenții din grupa medicală de bază cu pregătire tehnico-tactică.

În concurs au intrat 8 sportivi: Alexandr Mârza și Daniel Procopciuc, studenți în anul V, Medicină generală; Radu Verdeș, rezident, anul II, Medicină de laborator; Mihail Dermenji, student, anul II, Stoma-

tologie; Denis Gumeniuc, student, anul I, Medicină generală; Victor Sârbu, anul I, Medicină generală; Alexandru Spataru și Mihail Ivanov, studenți, anul IV, Medicină generală. În semifinale s-au calificat: Mârza, Verdeș, Gumeniuc și Ivanov.

Partida finală i-a pus față-n față pe Mihail Ivanov și Radu Verdeș. În urma unei dispute încordate, învingător a ieșit Radu Verdeș, care și-a mai adăugat o victorie în palmares. Campionul universitar Radu Verdeș, conform tradiției, a fost premiat cu principalul trofeu al turneului „Berbecul”.

USMF - campioana turneului de volei In memoriam Nicolae Testemițanu

Cea de-a V-a ediție a Campionatului de volei *In memoriam Nicolae Testemițanu* a adunat la Chișinău șase echipe de veterani, profesori amatori ai acestui sport. Competiția s-a dat la Complexul Sportiv Universitar între voleibaliștii din Ploiești, Bacău, Piatra Neamț, Odesa, Ungheni și Chișinău.

În cadrul ceremoniei de inaugu-

Neamț). În urma unor dueluri tensionate, care s-au disputat în data de 25 noiembrie, clasamentul s-a prezentat astfel: în grupa A, pe primele locuri s-a situat formația USMF „Nicolae Testemițanu”, iar în grupa B – echipa din Odesa; pe locurile secunde, în grupa A – Ploiești, în grupa B – Piatra Neamț. Pentru locul III au concurat echipele din Ploiești și Piatra Neamț. Ploieștenii, avându-l în componență lor pe ex-campionul României - Florin Vasile, după cum și era de așteptat, au dominat acțiunile pe teren. Scorul 2-0 reflectă întocmai superioritatea evidentă a ploieștenilor, care și-au adjudecat victoria.

Finala competiției, meciul dintre USMF „Nicolae Testemițanu” și cei din Odesa a fost cel care a polarizat atenția suporterilor și a voleibaliștilor prezenți la turneu. Fanii acestui minunat gen de sport au avut șansa să admire o evoluție de înaltă ținută tehnică și tactică a jucătorilor, urmărind cu admirație acțiunile combinate reușite, fructificate de loviturile grele ale atacanților, blocajul puternic al voleibaliștilor din echipele concurente. Interesul a fost sporit de răsturnările frecvente de situație, trecerea inițiativei de la o echipă la alta. În primul set s-au dovedit superiori oaspeții, care au ieșit învingători cu un scor detașat, iar în actul secund gazdele, mizând pe acțiunile rezultative la fileu, îndeosebi ale căpitanului adversarilor Dorin Tănase și ale lui Valentin Pereu, ex-campion al României. Apogeul turneului a fost setul III hotărâtor, greu de prezis câștigătorul și totuși în ultimă instanță balanța scorului s-a înclinat în favoarea reprezentativei Universității noastre. Scorul de 2-1 a adus titlul de campioană a turneului echipei USMF „Nicolae Testemițanu”.

Sincere felicitări și noi performanțe!

Adresa redacției:
bd. Ștefan cel Mare, 165,
mun. Chișinău,
MD 2004

COLEGIUL DE REDACȚIE:
Silvia CIUBREI Inga MUSTEAȚĂ
Daniela ȘTIRBU Larisa BRATCO Irina PASNICENCO
Antonela CANTARAJIU Traian MUSTEAȚĂ
Redactor: Galina ȚURCAN

Fotografii: Departamentul Comunicare și Relații Publice

Telefoane de contact:
022 205 235, 022 205 355,
022 237 653
E-mail: relatiiipublice@usmf.md

Materialele publicate reflectă
opinia autorilor, care
nu întotdeauna coincid
cu cea a redacției.

Tipografia
Editurii UNIVERSUL
Tipar ofset, com. 3639
Tiraj 1000 ex.

Ziarul este înregistrat la Ministerul Justiției al RM cu nr. 184 din 18.03.2005